

~~Knut Mälyer~~

~~Karl Gustaf~~

~~Willelms. Jankow. from~~

~~10/15~~

~~Karmereson~~

Krig Kongst 1813

majus 6 dik

nap. jan 8 *

Eken R En

Nerresussane

~~John Jankow~~

~~John Jankow~~

XVIII, sz. i. kiadás
(Ecsedy Judit korr.)

RMK I. 1611/b.

A' KEGYES

OLVASÓHOZ.

Ogy ezeket,
a' Magyar ver-
eket ki-nyom-
tattattam oka ez, hogy
meg akartam mutatni,
hogy ha ember szintén
fokat nem tanúlt, és
Iskólákban nem járt-is,
ha fokat Deákul nem
tud-is, *privato studio*,

A2 csak

Es csak néked szolgállyon,
 Minden gondolatom
 Gazdag, s' szegény voltom,
 Tégedet magasztalljon,
 Gerjezd fel Szívemet,
 Sirassam bűneimet,
 Adgy vizet szemecimnek,
 Ne örvendgyek máson,
 Hanem szívé! azon
 Az mi teczik kedvednek,
 Eletem jobbullvon,
 S-téged szívből áldgyon,
 Hadd éllyek felségednek,
 Adgy vigyázó szívet,
 Aitatos lelket,
 Ne legyek hivalkodó,
 Nevedért szenvedést
 Elűrjek, s' üldözést
 Ne legyek káromkodó,
 Légyek engedelmes,
 Szelid, s-békeséges:
 Ne legyek Zúgolódó.
 Tégy alázatossá,

S-min-

S-minden jóra győrsá,
 Minden fátarság-nelkül.
 Remények te benned,
 S rettegjek előtled,
 Kétségben esés kívül,
 Légyek hálá adó,
 Es abban állandó,
 S-nem változó ok-nelkül.
 Légyek szorgalmatos,
 A hoz olyan okos
 Csak téged keresselek,
 Előtted igazult,
 Es olly jól még tanult,
 Hogy téged szeresselek,
 Ne légyek tobzódó,
 Másén ragadozó,
 Hanem téged félsyelek,
 Senk te kívülled,
 Avagy te ellened
 Ne légyen bizodalomom,
 Kevélység ne birjon,
 Ösvényeden járjon
 Lépesem, s-minden nyomom.

A 4

Adgy

Adgy olyan értelmet,
 Ismérjen tégedet,
 Es add meg boldogságom,

Aldgy meg egésséggel,
 Es annyi értékkel,
 Melly lelkem ne veszesse,

De te szegényidnek,
 S a szűkölködőknek
 Elegendő élése,

Az én hajlékombúl
 Es ajándékidbúl,
 Ne legyen éhezése;
 Fősvénység el hadgyon,

De ízvem buzduíllyon,
 S tegye akaratodat,
 Barátomnak kárán

Sebén, s-iajgatásán
 Kövessem hagyáfodat,
 Samaritánussal,

S-nem a' Lévitával.
 Kőfsem rá Olajodat.

Ez egynéhany Versel,
 Sovány könyörgéssel

Szent

Szent nevedet tisztelném,

Illy gyarló férgecske,
 S' hideg vetlegeycske
 Felségedet keresném,

De nincs erőm arra,
 Juthassak illy jokra
 S-magamtól el érhetném.

*Más minden napi kö-
 nyörgése a' Léleknek.*

Minden nap jó reggel
 Serénnyen s' jókedvel
 Hogy te hozzád fel kellyek,
 Ur Isten vig lelket,

S-háládó szívet
 Adgy, hogy kedvedre állvek,
 Miudenben féllyelek,

S' igen szeresselek,
 Rút bünt én elkerüllyek,
 Az én hivatalom,

Kiben ma foglalom
 Magam, légyek szerencsés,

A s

Te

Te nevedben kezdem,
 Ki kezedből veszem,
 Enged hogy üdvösséges
 Legyen, s' bocsúltes,
 Szivem tőkélletes,
 Mert az igen szükséges,
 Testem gyarló volta,
 Sok undok bűn folyta,
 Miatt, igen erőlen;
 Kiért ugyan moit is
 Nem igazult, s-hamis
 Vagyok, s-mind engedetlen,
 Ne nézzed vétkemet,
 Hogy könyörgésemet,
 Ne fogadgyad kedvetlen.
 Tartsd meg jó kedvedet,
 S' gondvifeléfedet
 Mind végig; oltalmomra,
 S-a' mit kegyelmedből
 Adtál erőm kívül,
 Légyen a' lelki jómrá,
 Te tisztességednek,
 S-a' szükölködőknek

Elég-

Elégsé es hasznokra.
 Te Felséged nélkül.
 Kicsínységem el dűl:
 Tántorog, s' veszekedik,
 Tőkélletes szivet,
 Adgy szelidet s- hivet,
 Mert a' nélkül el esik,
 Segits szegényedet,
 Kéri szent nevedet
 Mert azzal erőfödik,
 Minden éktelenség,
 S-rát telhetetlenség
 El távozzék én töllem
 Ne bírjon gyűlölség,
 Se gonosz főlvénység
 Vesztzen gonosz elöllem,
 Légyek könyörülő,
 S-minden bűnt ölköklő,
 Mennyen jó hir felöllem,
 Adgy jó egésséget,
 S-lelki csendességet
 Véghetetlen kegyelmet,
 Távozzék az ördög,

A 6

Miat

Mint ocfmányságos dög
 Minden veszély szerzéssel,
 Ne kiserítel lelkem,
 S-vesztegeesse szívem
 Semmi szemtelenséggel.
 Maradgyon áldásod
 Rajtam, hogy szállásod
 Légyen tiszta szolgádnak.
 Őrizzen félelmed
 Birjon segedelmed,
 S.kövesse szent malasztod.
 Légyen kedves őszton
 Hozzád ki-fel költsön
 Minden nap vigyázással.
 Hogy mind a° mit kívánsz,
 Vagy pedig igen bánfz,
 Abban magam úgy torosam.
 Semmi némű bűnnel
 S-gyűlölt rút szeplővel
 Lelkem ne undokitsam.
 Te nagy haragodot,
 S-boszfzú állásodot
 Rajtam kiért ne lássam.

Kiért

Kiért e' testi jó
 S lelki jókkal folyó
 Légyen nagy dicfirtettel,
 S Azzal kincset gyűtsék,
 S-néked háfznót vigyek
 S éllyek tizta élettél!
 Légyek meg igazult,
 Okos, és megtanult
 Jó magam viseléssel.
 Hogy mikor e' testet
 Le télszem, mint leplet,
 Te zent akaratodból.
 Minden bűneimből
 Kiszzenvedéfedből
 Tisztúlljak, s' undokságból.
 Visfely szent kezeden
 Hogy úgy kegyelmeden
 Légyek Felséged körül.

*Magával való, lelki
 számvetés.*

Kősziklatól faizott

A 7

341-

Sárkány'téjen hizott
 El fajult kemény szivem;
 Micfoda izéditett,
 És meg ré'zegetett
 Hogy nem szánod bús fejem?
 Vagyoné értelméd
 Vagy csak kéménységed
 Akartva vesztí Lelkem?
 Mi reménség ráplál?
 Ezennel más talál,
 Mert vagy hamu, és csak por;
 Szörnyű számvetésre
 S-kemény itiletre
 Ha tégedet hoz a' for,
 Kit bántottál gyakran,
 Mint nézheted bátran,
 S-hová rejtezel akkor?
 Hivalkodás' drúl,
 S-trágár szavaidrúl
 Kit mondatott veled bor,
 Ektelen életrül,
 S-buja tekintetrül
 Kit eselkedtrül sokszor,

De mint adhat szímod,
 Kérnek tölled vámot
 Infég akkor réád for;
 Hamis gondolatid,
 S-rút botránkozásid
 Hidgyed fel vannak róva,
 Sok káromkodásid
 S' csalárd vádolásid
 Készen állanak írva,
 Tobzódó életed
 És csél, csap beszéded
 Elődben leszen rakva.
 Meg azt is meg mérlik
 S-töléd számban kerik
 Mennyit léptél hejában;
 Mint adtál tanácsot,
 És miben hibázot
 S-kiket ejtetted kárban,
 Hány ízem pillantásod
 Csábitott másit, szíjod?
 Hidgyed nem marad abba.
 Mind annyi sok vétkem,
 Fárdal s' gonosz sérgem

Vádol engem szüntelen,
Nem mondgya életre,
Hanem itilétre
méltó úgy mond a' tűzre.
Jaj s' hova légyek már,
Kit veszedelem vár,
Mert nem szolgáltam hiven?

Ah Szenteknek szentye!
Aron szép veszfzeje!

Ki ad vizet szememnek?

Hogy bűnöm firaflam,
S vétkem meg valhaflam,
Ki ad erőt nyelvemnek?

Ne band hogy ha szollok,
S' kegyelmet talállok

Nálad bűnös Lelkemnek

Hogy keresztfán fűgtél

Es szomjunt epettél

Akkor de mit kívántál?

Mit szeretet főzött,

Hogy illy kinra éjtet,

Akkor de mit gondoltál,

Bizony nem ezűstet

Arany,

Arany, és gyöngy levet
Akkoron óhajtottál.

Ertem szomjuhoztál,
Ertem kint vallottál
Ertem mindent szenvedtél.

Erettem meg holtál,
Ísmét fel támadtál,
Hogy életre vihetnél.

Oh áldotszeretet;
Vérrel festéd földet,
Hogy engemet éltegnél,
Nincsen a' fűvekben,
S- kővek ereiben

Orvossága lelkemnek,
Nincsen a' vizekben,
Forró hev fődökben
Tisztulása bűnömnek.

Hanem Christus-sebe
Csak véres fődője,
S- gyógyítója Sebemnek.

Íffuságom vétkét,
Szabad kényen éltét,
Ísmérvén, kefergetem,

Mert

Mert rút földjében,
Mint virágos kertben
Szánt szándékal hevertem.

E' kis könyörgéssel,
S-alázatos szível
Istenemet kérleltem.

*Töredelemmel könyör-
géshez való készülés.*

Költök míg élek
Bűnőmből fel kelek,
S-im kegyelemért mégvelek,
Oh gazdag kegyelmű,
S' nagy igralmas kedvű,
Isten hozzád fietek!
Vétkemet ismérem,
S-haragod kérlelem
Hogy még kedvedben légyek.
Kely fel azéri lelkem,
S-rút kétséget szívem
Tőled innmár megszűve ves;
Vidámulásodért

S-iga-

S-igazulásodért
Bőv engesztelést keress,
CHRISTUS érdemével
Erőt ada' kivel
Minden bűnt rólad él-veis.

A' magas egekkel
Bir e' szélyes földdel,
S-minden fejedelmekkel,
Kinek nagy erejét,
Rettegem veszfűzjét
Méltó meg rémulással,
Mert fel hatott vétkem;

Szapora esetem
Artalmas ingerléssel,
Kiért nyilván értem,
A' mi méltán nekem,
Lehet azért jutalmom.
De lágyítsd meg szívem,
Uram kedved vegyem:
Sok bűnőmet sirássam.
Mostan fájdalommal,
Es végre sok kinnal
Azokat ne jajgassam:

Könyö-

Könyörűl én rajtam
 Ká. hozatot hoztam
 Temérdek utálással,
 Fordítsd rám orcádat,
 Szánd gyárlo Szolgádat,
 Erősítsd Szent malasztal,
 Testem tunyaságát,
 Vakmerő rutságát
 Ne büntesd méltó kárral,
 Regi kísértetnek
 S-ereje éltemnek
 Ne hozon már tőb veszt,
 Ne számláld vétkemet,
 Ezer esetimet,
 Kibente ellened élt,
 Sok csél csapásokkal,
 S' trágár trefálással
 Buján gyakran kit beszélt.
 Irgalmaóságodbúl
 Sok undokságimbúl
 Mosogasson szent véred.
 Kőnnvű meg jobbitnod
 Hozzád forditanod,

Mert

Mert azt mástul nem kéred.
 Isteni erődet,
 S-drága kegyelmedet
 Te magadtul el éred.
 Ne hagy hát magamnak,
 Testi-pártolásnak
 Akár mi idejében.
 Te oltalmazd nélkül
 Mert hamar el merül
 Ismét gonosz bűnökben.
 Támogasd sérgedet,
 S-rémült szegényedet,
 Ne essék kissebségben.
 büntetésed terhét,
 S-annak keménységét
 Nehéz ugyan fel vennem,
 De mint kicsinségem
 Szenvedheti testem
 Mayamat nem kéméllem,
 Légyen vereségem
 Keyelemmel nékem
 S-ne hagy meg szegényűlnem,
 Vigasztaly mindenben

E

E' gyarló éleiben
 Maradgyak meg hívségben.
 Erőm felett ne hagy,
 Ki hatalmas UR vagy,
 S borúlnom kísértetben.
 Irgalmas Vezérem
 Légy hogy ellenségem,
 Ne ejtsen el tőrében.

Pœnitentiára indúlt

Szianek könyörgése.

Hatalmas Istenség,
 S méltóságos felség,
 Ki lakol az egekben,
 Rád néz könyves szemem,
 Szorongat inségem,
 S jutottam rettegésben,
 Mert szivem el-fajult
 S tót vétkekben borúlt
 Ne hagy esnem kétségben,
 Nem tudom mit tégyek,
 S-hova bujjak, mennyek.

El-ér mindenűt karod,
 Ektelen életért
 Sokboszszú űzésért
 Fel talál te haragod,
 Ha afzszú kóroján
 S el hervadt virágján
 Nem könyörül jó vóltod?
 Igaz hogy vétettem,
 Sok bűnt fűsztem s nyeltem,
 Jártam ellened Uram:
 Mert gyarloságotul,
 Sátan hálójátul
 En mgamot nem ottam,
 De Istenségedet,
 S-hármas Személyedet
 Ugyan Szivből imádtam,
 Az A-háb bálványát,
 S Jeroboám borját
 Segétségül nem hittam.
 Fajkó, Ercz Istennek,
 A' Dágon ördögnek
 Soha én nem áldoztam,
 Erőtlenségemből

Nem

Nem vakmerőségből
 Bűn almában haraptam.
 Tisztá itéleted,
 S igaz büntetésed
 Vethet Uram pokólrá,
 Atyáim rutsága,
 S-magam gonófsága
 Méltán ejt kárhozatra.
 De azzal él-nem vész
 Irgalmad, hogy ha nész
 Szel kergette polyvádra.
 Adámot, és Evát
 Hogy ették az almát
 El nem vesztéd azonnal;
 Káint vér ontásért,
 S-első gyilkosságért
 Meg feddéd csak haraggal,
 Saulust is úttyában,
 S-foró haragjában
 Büntetéd csak vaksággal.
 Könyörűv rajtam - is,
 Múllyon haragod is,
 Hadd dicűrjen életem,

Ne nyuitsd ki karodat.
 S-ted-le ostorodat,
 Ne bűn essed érdemem:
 A' mig éltem csekély,
 Ne talállyon veszély
 Nekárhozzék el Lelkem,
 Lám kereszt fán csűggő,
 S-veled együtt fűggő
 Tolvai esék kedvedben:
 Egy fohászkodásért,
 S-végű könyörgésért
 Fogadád kegyelmedben.
 Ki tölled-is nem félt,
 S-Világ-is meg ítelt,
 Hozád ismérétedben.
 Uram szűletésed
 S-munkás epeséged
 De vallyon s- kinek hasznal:
 Véres veritekéd,
 S-Ennyi szenvedésed,
 Reménséggel kit táplál;
 Poklokra szállásod,
 Es fel támadásod

Bűnőst keres, és talál,
 Oh áldot J E S U S O M !
 Edesalδοzatom !
 Ne hagy bűnőmben vesznem,
 Hitet, szeretetet,
 S-erős reménséget
 Teremts uijonnan bennem,
 Sok kinfzenvedésed,
 S-Attyádnál érdemed
 Használlyon kérlek nékem,

*Más azon töredelem
 való könyörgés.*

V Edd-eszedben szívem,
 Ismérd kicsinységem
 S-meg gondollyad mi voltod
 Eltem gyenge úszeg,
 S-viz buborék s' üveg,
 Mulik oránként napod,
 Elmém bujdos lézzeng,
 Eltem marad s' fetreng,
 Hogy közel számadásod,

Köny

Könyvem mint víz árrad,
 S-minden ragom lankad,
 Kétséggel foly reményem.
 Hoy éltem-feslettség,
 üdvösségem kétség
 S-csügg-czérna szálon Lelkem,
 Min merjem kezdeni,
 S-kegyelmedet kérni,
 Bátran tölled Istenem ?
 Mert ha meg gondolom,
 Vagyok agyag halom.
 S föld szennyéből való por ;
 őt érzékensé-em,
 Veszteite és ségem,
 Rontott őrdőgi tábor,
 Még-is fok haragra,
 Ki vagy eg-ek Ura
 Inditottalak fokszor.
 Holott az Angyalok,
 S-Menyei Szent Karok
 Tisztelnék rettegéssel.
 Koronázott Szűzek.
 S-boldogúlt Seregek

B 2

'Néz

Néznek nagy rémuléssel,
 Tenger haborodik,
 Föld, s' ég ingadozik
 Elötted szörnyűséggel,
 Télben posvány szunyog,
 S döngő légy sem bolyog,
 El-bujnak reves fában.
 Csak az természetül,
 S-múlándó üdöttül,
 Félnék ártatlanságban,
 Hát én mint rejtezem,
 S-hogy bűnöm fedezem,
 Ki vagyok nagy átokban?
 Mert én mind ezeknél
 Öcsmányb a' legyeknél
 Vagyok, gyarloságombúl:
 Epségből vékezett,
 Sok bűnnel fertzet
 Vagyok indulatimbúl,
 Ki nem mérlek nézni.
 Hová tudgyak bujni,
 Ha üldösz haragodbúl?
 Régen Chóre, s' Dátán,

Ha el süllyett mélyén,
 Feddődven csak Mojsesre,
 Jaj nekem, kit zűkség,
 Szorongat s' fok inség,
 Mint állyak itiletre?
 Mert én Teremtőmet,
 Bántván Istenemet,
 Méltó vagyok a' tűzre!
 Csak e' reménségem:
 Meg esküttél nekem,
 Hogy nem örűlsz vesztemen,
 Csak hogy szeresselek,
 És téged félyyelek
 Részes lélek véredben.
 Ha te nem biztatnál,
 S-illy szókkal nem szólnál,
 Bizony eíném kétségben.
 Ne veszfek bűnömben,
 Im Uram elődben
 Terjésztem vétkeimet.
 Itt sujtold, és égésd,
 S-álnokságom-perfeld,
 S-ostorozzad testemet,

Csak hogy holtom után
Nézhesselek méltán,
S-fogádd hozzád lelkemet.

*Meg-is más azon törő-
delemel könyörög.*

J Aj fülem csendülő,
Mint réz tárgy pendülő
S-rettentő hirem jutott!
Szívemet rút féreg,
Rágja mint a' méreg
Mely épségemben rontott.
A' fok bűn vádolás,
Ez a' Lelki romlás
Minden jóktól meg fosztott
Ördögi kisírtés,
S-gonosz ok keresés
Miatt szintén bódúltam.
Reménségem fogyott,
S-Ketségem rám omlott,
S-arvaságra szorultam!
Mint víz jeges Zajja,

Hogy

Hogy partot szaggattya,
En-is ollyá jutottam.

Mint bagoly odúban,
Rejtezem gunyóban,
Rettegek álomtól-is,
Ha valami Zördül,
Minden tagom pisdül
Félek árnyékomtól-is.

Mint ha föld el nyelne,
S-tenger habja verné,
Tébolyodom széltől-is.

Gondolatom Kever,
Mint egy habzó tenger,
Csak nyavalyog életem.
Elmém homorodott,
S-Lélkem szomorodott.
Mert jól érzé el-cstem;

Rothatt fekélyekkel,
S-fene ötte sebbel
Rakva szívem, és testem.
Lám Uram a' Pusztán,
Réz kigyó keresztfán
Sok beteget gyógyított.

A' Mojses vérszseje,
 Szentek térd kötője
 Mennyi embert meg tartott?
 Soknak csak árnyékja,
 Szenteidnek rongya
 Sokat éleire hozott.
 Hát ki azt fundáltad,
 S-világot alkottad
 Mit nem cselekedhetel?
 Hóltakat éleszthetsz.
 S-eleven el-veszthetsz,
 Mély poklokra-is vethetsz,
 Viszontag életre,
 S-mennyei örömré
 Hozzad térőket vihetsz,
 Te vagy az igaz út,
 Csak te általad jár
 Minden a' boldogságra.
 Intézd lépésimet,
 Tudyyam ösvényedet,
 Ne mennyek az halálra;
 Nálad nélkül semmi,
 Minden indul veszni,

Es-

Eshetik kárhozatra;
 De mit cselekedgyem,
 S-kedved miként nyerjem,
 S-kedvedben mi ejthetne?
 Szivemet lámpásúl,
 S Véremet ólajúl
 Egetném, ha lehetne;
 Adnám szereImedért,
 S-áldoznám vétkeméra
 Csak kedved segitene!
 Barmok aldózatya,
 Azok füst illattya
 Tudom nem kell te néked.
 Mert ha az kellene,
 Bőcsülne, s. tisztelne
 Szivem azzal is téged.
 Te ajándékidbúl,
 S-marhám javaibúl,
 Tűzre raknék előtted.
 E' füstölő csőpút,
 Mint gazdag méz kőpút
 Bé mutatnám jó kedvel.
 Tudom néz szándékra,

B 5

Nem

Nem az ajándékra,
Látod ki van mi szível;
Mert hozzád térőket,
S-kegyelem kérőket,
Nem kergeted-el tölled.
Ne nézd gyalóságom,
Im látod szándékom,
Téged keresni indult,
Ne veszed, ne büntesd,
Erdemem ne kergefd,
Lám előtted le borult,
Széltől hanyattatott,
S-bűnnel rutittatott,
Fejem látod rád szorult.

Istenhez való esedezés.

Sel kegyelem Kérés.

OH te boldogságnak,
S-minden jók árjának
Kút-feje, nagy Istenség!
Látod el rútultam,
Bűnről elbágyadtam,

Szorongat nehéz inség,
Légy kegyelmes nékem,
Nóha nem érdemlem,
Ne rongállyon rút kétség!
Bizzék remétségem,
Ne rettegjen szívem
Vakmerő dolgaiért,
Te kivüled félre,
Hogy idegen földre
Ment, testi szabadságért,
Szépsége hól veszett,
S romlása érkezett
Sok veszedelmekre ért.
Oh te bőv kegyelmű.
S-k gyeg segedelmű
Urte hozzád kiáltok!
Ne hagy, kit sok rutság
Rutított, s' hamisság
S-környékezett sok átok,
Szidalom, gyűlölség,
Kárhozat, s' kissebség,
Kedvet hát mint várhatok?
Nehéz! tusakodnom,

S-könnyei tantorodnom
Mert a' test rest s nyavalyás,

Az őszön ingerlő,
Párt ütő. s' esz vesztő,
Erőtlen, a' vigyázás.

Ki miatt szemérem
Lélek körül terem,
Es szomorú rútulás,

Kinek dögös mérge,
Foly több esetekre
Gyakran hizelkedéssel.

Mely a' gonosz okot,
Hord rút gondolatott,
A' testnek kényeséggel,

Kinek ha meg hajol,
Szokás léfz; s-nem gondol
Ugy kedve e' szégyennel.

Illyen a' nyavalya,
Felféged jól láttya
Ki gyarlóságunk bírja,

Nincs kivüled erő,
Minden csak veszendő
Világot a' ki lakja;

Te tőled egyedül
Menyei élet gyűl,
Ha te gondod táplállya.

Nyisd ki hát kedvedet,
S-bocsásd Szent Lelkedet,
Te elvetett férgekre,

Tegyen már velem jót,
Tartsa e' sziv hajót;
Ne jusson vég veszélyre.

Té ellened való
Szidalmas, és gyarló
Szokott sőtéttségére.

Szivet töredelmest,
Elétet szemérmest
Adgy irgalmaságodbúl.

Lelkem meg vidúllyon,
S-bűnre ne bódúllyon,
Akar mi nyalánk okbúl;

Mindenekben féllyen,
Seressten, s' tiszteljen
Tőled vett gazdag jókbúl,

Segítséged készen
Légyen, ki őrizzen

Minden kifestetiben ,
 Erőt a' tunya test,
 Ki lelket szennyyel fest
 Ne vegyen, semmiképpen.

Hogy valami vakság,
 S-ördögi csalárdság
 Ne vigyen több veszélyben.

Szentely te magadnak ,
 S' irgalmafságodnak ,
 Előbbi hivségére ;

Hozzám kegyelmes légy,
 Boszút róllam el-végy,
 Ne nézz élttem vétkére ,

Nagy gyarlóságomból
 Esfett, vagy szándékból
 Undok ingerlésimre.

Az te Szent malasztod
 Ha nállam marasztod,
 Nem léfzek sötétségben,

Minden veszedelem
 Ellen , meg tart engem
 Kegyes tiszta életben,

Hogy méltatlan voltom

vi

Vigan lássam holtom
 Után, a' dúcsóségben.

*Az el-hagyott állapot-
 ban maga zsigasztalása.*

Mit háborgatsz Lelkem,
 S-mit támadsz ellenem,
 Rontod szívem kétséggel :
 Nem rövidült keze,

Teremtőd ereje,
 Jün majdon segítségel,
 Be tölti szűkséged ,

S-rontya ellenséged
 Meg ismered ezennel
 Tűrd csak csendefséggel,

S-fogadgyad örömmel
 Bús lelkem bánatidot.

Mert nem történetbül,
 Hanem érdemedbül,
 Erzed most fáidalmidot.

Mint arany a' tűzben
 Tisztály büntetésben,

Hogy

Hogy vehesd jntalmidot.
Zugolódó ne légy,
Keményb ostrom ne végy,
Mert Uraddal van dólgod.

Ki nézi sziveket,
Vilgállya veséket,
S-ugy adatik csak sóldod.

A' mint találtatik,
Fontban ugy méretik
Te alázatóságod:

Sőt áldgyad oránként,
Hogy gyarlóságodként
Próba alá is verett,

Hogy tűzes menykövet,
S-pokolbéli tűzzel
Haragjában nem vesztett,

Mert kicsiny hűséggel,
S-kisebb szeretettel
Rettegeted teremtetet.

Mennyit hívott sokszor,
Látván vagy hamú, s por,
Mutatván Kegyeiséget.

Akaratos élted,

s. kényen

S-kényen járó lépted,
Nem ismervén kegyelmét,
Pokolbéli hályog
S-ördögi rút tályog,
Rontván szived félelmét,

Noha rút irigység,
Es útált kényeiség
Rajtad el hatalmazott,

Jóra való restség,
S-gonoszra fesletség
Akarattyára hajtott,

Tétovézó kétség,
Szemtelen gyűlölség
Ertelmedben vakított.

Ne efsél kétségben,
Légy jó reménségben
Fel kél kedvedre napod,

Nóha csápdos ostrom,
Mint a' tövis bokor
Mutatván gyarlóságod,

Csak ismerd meg Urad,
Es alázd meg magad,
Jóra fordul bánatod.

vá.

Várom, és ohajtom
 S-epedve kiáltom
 Azért Uram malasztod,
 Mint a' sovány földet,
 Engem aszú fűvet
 Hogy éllefszen harmatod,
 Csak lelkemre tekints,
 S-szent Ísóppal meg hints,
 Bár ne adgy Uraságot.
 Szánnyad ocsmány férged,
 A' ki szivből téged
 Mostan kételni akar.
 Látod nagy ohajtva,
 Es szive szakadva
 Ajtódon zörget, s' vakar,
 Rá bizott girából,
 S-neki adott jókból
 Talám mé' hasznót takar.

*Könyörög hogy Isten sze-
 gényiségében ne felejtse el.*

Busult életemnek,
 Szomorú szívemnek

Bol-

Bóldog gyönyörűsége.
 Felséges UR Isten,
 Ki vagy mindenekben,
 Lelkemnek édessege,
 Kifüred s' el hagyatott
 Tereád maradt
 Fejem minden szüksége.
 Előtted im azért
 A' te kegyelmedért
 Ohajt lelkem, s-kesereg,
 Gondvisező kedved
 Kéi fel emellyed,
 Noha nem hasznos féreg:
 Lásd hogy igen szegény,
 Mint el útált edény
 Vezér-nélkül szédeleg.
 Régvólta szemléli,
 S-örömmel beszéli
 Sok irgalmaságodat:
 Szegényekhez való,
 S-bővféggel tápláló
 Ezer áldomádsodat,
 Hogy majd fel emeled,

S-2^a

S-a' porbúl fél vészéd,
Kis kellettlen szolgádat.

Nem érdemlem ugy van,
Ki éltében gyakran
Gonosz cselekedettel

Kedved meg bántottam,
S-magam rúttítottam,
Szemtelen ingerléssel.

Irgalmadat venném,
S-dolgom emliteném,
De megyek illy szükséggel?

Ertsed kegyelmedbül,
Mit kívánniak szívbül
Uram Szent Felségedrül,
Szály-le kéréssemre,

Ne nézz érdememre
Mi nem függesz embertül,
Segély szükségemben,

Hogy előmentemben
Dicfirjelek mindenbül.

Mutasd el rekesztett
S-méltán töllem reiteto
Kedvét táplálásodnak,

Sokáig ne hadgyad,
S-tengetésre nyissad
Gondgyát, áldomásodnak.

Ad meg kenyeremet,
S-ruhátlan testemet
Ne hadgyad pitulásnak.

Nyiss meg az én számat,
S-vidámitsd orczámat,
Mondhassak hála adást,

Irgalmaosságodból
Tegy én velem már jól;
Ne szenvedgyek utálást,

Lássak kik gyűlölnek,
S-meg szégyenüllyenek
Hogy adtál vigasztalást.

Szemeim rád néznek,
Segétséget kérnek
Mert nyavalyában vannak,

Elfogyott kenyerem,
Nincsen-jövedelmem
Szükségim szorongatnak.

Búsult gondolatim,
S-mardoló bánatom

Ide, s tova ragadnak,
 Csendesítsd elmémét,
 S töltsd be kérésemet
 Te fok áldomásodból,
 Szándékom igazgasd,
 Döltében támogasd
 Gazdag birodalmodból;
 Parancsoly hogy élljek,
 S táplálást már vegyek
 Te Szent akaratodból.
 A' te kegyelmedet,
 S gond-viselésedet
 Tartsd csak üdvességemre.
 Kértemre mert ha néz,
 Lelkem úgy el-nem vész,
 Visz irgalmas életre;
 Kiben legy vezérem
 Szent Felseged kérem,
 Ne mennek sötétségre.
 Elmém gondolkodva,
 Kére, s' nagy óhajtvá
 Istentül vigasztalást.
 Hogy kicsinységemnek,

S-el fogyott igyemnek,
 Rendelne kis táplálást.
 Szükségemhez közel.
 Irám hideg őszszel
 Várván reám áldomást.

Ismét a maga vigasztalásáért könyörög.

Viseld békeséggel,
 S-kegyes csendességgel
 Bús lelkem bánatidat,
 Vegyed ajándékul,
 Hogy nagy akadékiul
 Látnod most barátidat.
 Tartsd jutalmadnak,
 S nem boszszús iádnak,
 E' szomorúságidat.
 Ellenkedő ne légy,
 Hogy nagyobb kedvet végy
 Illy tufakodásodbán,
 Félelmet el-kerülly,
 Kétségben se merülly

Méltó búsuláfordban,
 Elly tántorgás nélkül,
 Mert nem veletlenül
 Vetett Isten táborban.

Örvendezz hogy ismer,
 Hogy büntet, és meg vér,
 Te gyengeséged szerént:

Véle viszfát ne vony.
 Mert keményb ostort fony
 Ingerléled naponként,

Alázd meg magadat,
 Hogy vigaságot
 Lássad vigan mint nap fént,

Reményled kegyelmét,
 Ki most fenytékér
 Bocsátotta fejedre:

Ha próbába most tett,
 Pradára nem vetett,
 S-nem bizott ellenségre;

Nem hogy szégyenítsen,
 De inkább segítsen,
 S-fel indítson az égre,

Ésvént mutat vel,

E' kicsin

E' kicsin ősztonnel
 Noha tetszik keserves,
 Nem fordult ugy szeme,
 Rólad, hogy ne nézne
 Ismét, ki nagy kegyelmes.
 Sújtólása nem árt,
 Tőlled el-fordit kárt
 Hogy légy hiv, s' engedelmes

Szive rajtad -esik,
 Noha kicsint kéklik
 Tőlled illy kísértetben,
 Nem hágy, fel e-nel, még,
 Tudgya mikor szükség,
 S-meg tekint szükségedben
 Fel támad a' csillag,
 Ki most alig villag
 Előtted sötét ködben.

Mit kesergesz azért,
 Hasznos nyavalyádért
 Oh meg félelmet szívem!
 Miért kételkedel,
 S-olly igen örödel,
 Ha utálnak-is engem!

E

A' sok

A' fok undok bűnért,
Szállott ki bocszút kért,
Mélto hát el szenednem.

Ajándék e', s nem kin
Illy haznos gyötrelmin,
Kinek jutalom készül,

Boldog inséges út,
Kin dicsőségre jut,
S. a' gonosz is meg feszül,

Az igaz kiinn vidúl,
S. bátrabban meg indul,
Nyeri az eget részül.

Támaszd hát Uradra
Dolgod, fő gondodra,
Meg szánja nyavalyádót:

Nem boritt el az hab,
Ki irigységgel sap,
S. környül vette hajódat,
Fel kél majd te Urad,

A' te nagy jutalmad
S el rontya szidalmidat.

Hadgyán azért ha így
Vitél, csak benne hig

S-tülle szent malafszót kérj:

Birja úgy szivedet,
Hogy illy inségedet
Meggyőzvé, kegyélmét éri.

Menyből jön sok haszon,
Ha te is léf szon
Hogy méltán oda fel éri.

Irgalmas Ur Isten,
Ne itly éltémben
Erdemlett büntetéssel!

Bűnöm sokaságát,
Ne nézd gyűlt rúságát
Haraos tekintettel:

Töröld el sze, löjét,
Sók vétkem veszfőjét
Törd el hozzád térteddel,

Az én inségémnek,
Miként Danielnek
Uttyát tallállya kedved,

Mert el bágyatt lelkem,
Küldgy eledelt nekem:
Hiszem vagyok te férged.

Sics Saul a' mig

Környűl végyen, addig;
 Kedved velem jól tehet
 Szükségemre könnyen
 Hogy morfalék legyen,
 Károd nélkül meg lehet.
 El-múlt harmad napom,
 Hogy éhezve várom
 Gazdag elodeledet:
 Telepítsd le szolgád,
 Szomorún ki imád,
 Szegd neki kenyéredet.
 Légyen mi értéke,
 De semmi reitéke
 Te kiűlled ne légyen.
 A' te áldomásod,
 Visszelye Angyalod
 Mindenekkel jót tégyen,
 Hogy irgalmas úton,
 Felségedhez jusson
 S ő ők életet végyen,
 Ez égynehány versel,
 Istent könyörgéssel
 Hogy kérném kegyelemre,

Egy kis tülemile
 Nagy vigan éneklé
 Néznék jó reménsegre.
 Nincs senki felejtett,
 Az kikét teremtet;
 Van gondgya minden testre.

*Bűneit ismervén Isten-
 nek kegyelemét környörög.*

Rettegtet fok vétkem
 Kit ellened tettem
 Egek felséges Ura!
 Nincs épség testemben,
 S-boldúltam elmémben;
 Jutottam szörnyű bűra,
 Ha nem segít karod,
 S-nagy irgalmaságod,
 Féltő esem Poklokra.
 Mária Magdolnát,
 Csak nem bűn posvánnyár,
 Meg halattam vétkekkal,
 A' kegyetlen Saulust,

S-álnok Phariseust
 Mert el-értem bűnökkel,
 A' Dágon Papjait,
 Caiphás Szolgait
 Káromló beszédekkel,
 Ily undok vétkekkel,
 Az eget szememmel,
 Miként merjem már nézni,
 Mert hód és nap fénye,
 Csillagok szép színe,
 Engem fognak vádolni,
 Hajlékom falai,
 S-föld testem ruhái
 Kezdenek kárhoztatni,
 A' négy Elementom,
 Kiből épült tagom
 Ellenem kiált nagyon,
 Mert érzékenségem,
 Zabla nélkül nyelvem,
 Járt gyakrabban szabadom.
 Kiért félek igen,
 Meg esem a' iegen,
 S-el ne vesztsek a' vámon.

Kér-

Kérlek azért segits,
 S-bűneimből téríts,
 Egek Felséges Ura
 Lelkem soványságát
 Ellezd szomjúfágát,
 Vezesd élelészó kútra.
 Hogy semmi kisértet,
 Melly ellenem jühet,
 Ne juttasson több búra.
 Irgalmad ne múllyon
 Vesztély ne talállyon
 Engem rusnya nyűvedet.
 Ki fogja meg Karod,
 Ha az akarod
 Hogy fel vedd szegényedet,
 El-vesztet juhodra,
 Szarándok Szolgádra
 Moston nyújts ki kezedet,
 Ne veszteld féltedet,
 S-romlott cserepedet,
 Melly esedez té néked
 Ha nem vétett volna:
 Most miért óhajtna

C 4

Ké-

Kesergéssel előtted,

Te-is mit engednél,

Ha bűnben nem lelnél,

S-nem vétenék ellened,

Ha kegyelmedben vésa

örökké aldott lész;

Térnek hozzád Pogányok.

Látván hatalmad nagy

Ahoz irgalmas vagy,

Dicúr mindenek szájak;

Minden perczentését

Eletemnek, s-végét

Veze'sék szent Angyalok.

Bűneimről vallást

Tévén, s-vigasztalást

Várva csak Istenemtől,

Kérve meg halgasson,

Sebemből gyógyítson

Mert sebhettem bűnömötől,

A' Dudvág berkiben,

Egy rétem szélyiben

Sírván bűnömön Szívűl.

Ime

*Ismét Pœnitentiára in-
dúl Szionnek buzgó könyörgé-
sével könyörög.*

MElységes setétség,

Könnűl vett nagy inség

Uram sok rettegéssel,

Majd el-fojtyák szívem

Elődben ne viyem

Pájdalmam kesergéssel;

Erőt vesznek rajtam,

Ellened hogy jártam

Hanem néz kegyes kedvel.

Alhatatlanságom,

S-vakmerő rátságom,

Nem érdemlek kegyelmed,

Nem-is méltó vagyok,

Mert bűneim nagyok,

El-halga'tván figyelmed,

Hogy irgalmaságra

Térj vigasztalásra

Mutatván segedelmed,

Te előtted még is

C s

Ha

Ha bűnöm éjézt is
 Le függesztem fejemet,
 Tőredelmességgel
 Szólván, szelidséggel
 Ki nyitom sebeimet,
 Hogy kis buzgóságom,
 S-alázatosságom
 Keressem mi érdemet,
 Tunyá gyarlóságnak,
 Sok gonoszságoknak
 Árja lelkemet follyá.
 Testem fajtalanúl
 Természetemben áll,
 S-torkon fogva hurczollya,
 Erzékenisémet,
 Kivel bús szívemet
 Több bűn igen unfzollya.
 Hamiságom oka,
 Ki tántorodásra
 Mind úntalan ragadott,
 Nyegődős akarát,
 Ki a' bűn árrat,
 Tudom illy veszélyt adott;

Sok gonosz gondolat
 Font dögös fonalat,
 Kin lelkem el-bágyadott.
 Ide, s tova sokszor,
 Noha látott ostor
 Testemmel el-hajlottam,
 Késértő ingerlés,
 S-gonosz ok keresés
 Miart hamar bódítottam,
 Szemérem rutságot,
 Társul gyakran hozott
 Kiben meg gyarapodtam,
 A' kiből most immár,
 Mint rest, s erőtlen sár
 Kész volnék fel ébrednem:
 Meg igazulásért,
 S-kévént kegyelemért;
 Uram kedvedet kérnem,
 De fonnyat gaz lévén,
 E bűnös föld színén,
 Nincs erőm arra nékem.
 Segítő karodat,
 S-irgalmafságodat

Nyujtsd azért kegyelmeddel,

Térits meg engemet,

S-balgatag szívemet

Oktassd szent Lelkeddel.

Hogy fénlő világom

Légyen, s fényes napom,

S-birjon té félelmeddel,

Vedd fel Lelkem gondgyát,

Mold el-fok mocfokját

Meg undókult szívemről.

Hogy a' bűnnek habja

Lelkemet ne csápjá

Szűntelen éktelenül,

Vég el-minden szeplőt,

Lelkemről; bűn gyepőt

Fordits el életemről.

En elmémet birjad,

Szent dolgokra hijad,

Minden mozdulásimat.

Tenéked szolgállyon.

Lelkem magasztallyon;

S-minden mulátságimát

Benned helyheztessem,

S-tól-

S-tölled el-ne essem

Víseld akaratomat.

Rettenyen még szívem,

Féllyen kicsínységem;

Ellened fel ne kellyen:

Ektelen életet

Xi eddig vezetet

Bátran távúl keűllyen,

Vakmerő ingerlés,

Kiből szégyen kelés

Kelne, rajtam ne légyen:

Ellenségim Száját,

Tartsd Zablán szándékát,

Forditsd el gyalázattyát.

Te üldözz, és kergesd,

S-itt tűzettel égess,

Mint kezeid munkáját,

Hogy a' büntetésben

Irgalmatság légyen,

S-vegye el-annak sullyát.

Szívem, s minden kedvem,

Erőm, s-tehetségem

Kiért Uram tisztelleyen,

C 7

Gond-

Gond viseléfedért,
S hozzád vivéfevért
Hála-adásra térjen.

Mindenkor szeressen,
Szükségemben lellyen
Segédelmet: úgy légyen.

*Más azon Pœnitentiára
indult Léleknek töredel-
mes könyörgése.*

MEnyei nagy Felség,
Kit retteg föld, s-mind ég
Hatalmas remüléssel,
Félt haragódat
Ielkem, mert sok jódat
Vette fertelmes kézzel,
Jó érdemnyidért
Sem bocsúlt, sem dicsért:
Hála-adó hűséggel,
Álázatosságom
S-kicsiny buzgóságom,
Ha tetczest valamiben,

Nem

Nem volt álhatatos
Mert még utálatos
Dolgot fogot kezében,
Negindes, ingerlés,
Bűnre lett vezelés
Test hiégelésében.

A' ki tántorodást,
S-lelki háborodást
Hozott sok veszélyekkel,

Idegen nyavalyat,
S-büntetésnek fullát
Rettegő kissebséggel.
Szomorú ú álast,

Meszsze tölled hajlást
Nehéz számkivetéssel
Kinek inségéből

Im holt mélgységéből
Ur Istén már kiáltok,

Noha nem érdemlem,
Hogy jöjjön kegyelem
Irgalmaíságot várok,
Könyörülly én rajtam.

Mert im el-bódúltam,

Majd

Majd kárhozatra jútok :

Haragod rettegem,
S-vétkemet kefergem,
Esetimen jajgatván
Rutsági a' kinek
Büntetéssel ölnek
Búsult lelkem ajtaján,
Szabadíts mérgétül,
Dühösködésétül,
Eltem végső óráján.

Irgalmazz énnékem,
Légyen reménségem
Te nagy kegyelmed felől,
Régi boszszontálim,
S-találtt álnokságim
Ne vonnyanak kedvedtől,
Rontsd el a' rozsz szokást,
Akadályt, s-tántorgást :
Küldgy malasztót menyégből.

Látod a' természet
Gyarló, és meg veszer,
Rakva fok kívánsággal,
Nyalánságon ragad,

S-bosz-

S-boszszúságra dagad
Kevély fok változással,
A' tiltot dolgokon,

Akár mi kis okon
Múlat fok akarattal,
Te azért egyedül
Kitől minden épül
Fordithatsz szent életre,

Minden sötétséget
Ronthat sz, s-ellenséget
Ki vitt tút esetekre.

Te ellened való
Meg nem számlálható
Gonosz cselekedetre,
A' kik boszszú állást,
Végtelen kin vallást
Te tölled érdemlenek,

Igaz itileted
Szerint el-vesztheted
Lelkem, ellened meggyek,
Hatalmaságodért,
S-ilyen inségemért
Ki előtt panaszt tégyek?

De

De illy kis erő len
Gyenge féreg ellen
Mi halzon meg mutatnod?
Erőd, fa levelen,
Kit a' szél hirtelen
El-hány, azt nyomorgatnod?
Nem tetzik meg azzal,
Ha fizet pokollal
Régi irgalmaságot:
Hiszem te nem örülsz
Mert senkit nem gyűlölsz,
Hogy valaki el vesztén,
Ki bűnösökért
Jöttel, s-váltáságokért
Hogy senki ne rettegjen,
Fel égedhez mégyünk,
Üdvösséget kérünk
Igazúllunk meg ingyen.
Légy kegyelmes azért,
Es sok bűneimért
Mélto' ostort ne bocsás.
Veréédben kémély
S-irgalmasággal ély,

Ne fogyon vigasztalás,
Szánnya Szent Felséged
Kis kellettlen férged,
A' ki bizony nyavalyás.
Küldgy Szentelő lelket,
Erzékenységimet,
Ki magának foglalja,
Minden indulatot,
Ki bűnnel mulatot
Környüllem meg tapodgya.
Akaratom birja,
S-gyarlóságtól ójja,
Légyen földed Lakója,

*Itt az Teremté serti Isten-
nek bálát ad.*

Császárok Császára,
S menynek s-földnek Ura,
Nagy hatalomú Ur Isten!
Ki dicsirhet méltán,
Sok javaid látván,
Mindgyarást, a' kezdetben,

Mert bölcs rendeléled,
 S-nagy gond viseléled
 Ismértzik teremtésben,
 Mint abroncs hailása,
 Kék égnek állása
 Környűl vett javaival,
 Hold, és nap járási,
 Plánéták forgási
 Kerűlnek áldásival,
 Tengernek vizei,
 A' földnek füvei
 Táplálnak hasznaival,
 Embert szép természettel,
 Okos értelemmel
 Aldád Uram, s-tőd Urrá:
 Világ szép javait,
 Es minden vadait
 Oszdád kívánságára.
 De vakmerő volta,
 S-háládatlansága,
 Sok bünt ellened tñra:
 Nem csak személyeddel,
 Földi Istenséggel

Sokat fel magasztaltál,
 De kit nagy értékkel,
 Elszízel, s-bölcseséggel
 Erdem kívül ruháztál:
 Minden kívánta jót,
 Ahoz kenyeret, sőt
 Szükség kívül-is adtál.
 Föld temérdekségét,
 Hozszár, szélyeségét
 Adtad Uram emberért,
 Rajta való vadak,
 Szepűlő mandarak
 Vannak táplálásért:
 Semmi ékességet,
 S-drága fényességet
 Nem fundáltál hasznodért,
 Nézz ember szemeddel,
 Nap fény mit fogott el,
 Azt ő mind néked adta;
 Csak öter tisztellyed,
 Szeressed, és féllyed
 Mikeppen parancsolta.
 Hogy ezer iziglen

Meg áld mindenekben
 Alztis híven fogadta:
 Szived keménysége,
 S elméd sőté sége
 Ezt még meg nem ismérte,
 Hogy már történetbül,
 Es csak természetbül
 E' jókat szedte, s vette.
 Kiét boszúsággal,
 S-gyakran káromlással
 Rút vékei nevelte,
 Mennyi mulatságot,
 Még annyi fájdalmot
 Azért reád bocsátot,
 Hogy el-ne hidd magad,
 S-gyarlóságod tudgyad;
 Es ismerjed Uradot.
 Ki látta szivedét.
 Es tudgya elmédet,
 Bánnya ocsmányságidot.
 Dicfird azért Lelkem,
 S-magasztallyad nyélvem
 Illyen jó teremtetet,

Ald.

Algyad te-is szívem
 Testem, tagom, s izem
 Mindenben Istenedet,
 Mert nem felelhetem;
 Sok jót rüllé vettem,
 Táplállya életemet.
 Dicfíjétek egek,
 S-boldogúlt seregek
 Mindnyájan szent Angyalok,
 Tengernek habjai,
 Kis, s nagy föld vadai,
 Es mennyei szent Karok.
 Mert Istent dicfírní:
 S-névét magasztalni
 Elegséges nem vagyok.

A mennyei örök boldogságnak kívánása.

Ó Rűly, s vigadgy lelkem,
 Jutott kívánt hírem,
 Megyűk az új házában,
 Holott az Angyalok;

s-mem.

S-mennyei Szent 'Károly
 Bé vesznek társaságban,
 Mert nincs maradásod,
 S-bizonyos szállásod
 E' nyomorúlt világban,
 Ott leszen szeretet,
 Isteni dicfíret,
 Szentekkel nyájasságod,
 Öröm, és dűcsőtség.
 S-állandó békefég,
 Ott várja nyugodalmod,
 A' JEsus báránnal,
 Isteni látással
 Bé telik kívánságod,
 Szent János csakképbe.
 Nézte, s-jelenségbe
 Menny-orlágn k szépsé, és;
 El olvadt szíve,
 S-háborodott kedve,
 Hogy látta ékefégét.
 Elme felnem éri,
 Nyelv sem beszélheti
 Ragyagó dűcsőfégét.

mint

Mint Szarvas melegben,
 Siet folyó vízben,
 Hogy óltsa szomjúságát,
 Kevánczik Lelkem
 Hozzád ugy Istenem,
 Enyhítsed fáradságát:
 Lézengő lelkemnek,
 Szárnya fzegett légynék
 Mutasd meg boldogságát,
 Miért hoszfabodik,
 S életem vonyódik
 E' bűz, s dögös tömléczen?
 Mert meg-únta Lelkem,
 Bujdosását, s-éltém
 E' csálárd sötét Völgyben,
 Ejjel, s-nappal csak sir,
 Ohajt, mig arra bir,
 Vedd bé a' dűcsőfégben,
 Mert jobb ottan egy nap,
 Hó irigység nem csap
 Mint itt ezer esztendő:
 Mert itt sok villongás
 Talál bú, s-változás,

D

Látod

Látod minden veszendő

Hatalmas hatalom

Légyen, mint nagy halom,

De el-vészti az üdö.

Mondgyam sz. Dáviddal:

Uram vittél által

Engem vizen, es tűzen!

Akkor áldgyon Lelkem,

Es dicfirjen nyelvem

Tégedet, szemtől szemben,

Hogy szép forrás főre,

Az örök életre

Vivén, vetted kezedben.

Örűly te-is testem,

Nóha bűnben estem,

De el-nem vész a' földben,

Mint a' szép búza mag,

Hogy földben el-nem agg,

Ki ujúl keletben,

Igy te-is hamúból,

Feltámadsz a' porból

Vigadsz örök életben,

Im azért kezdedben

Aján

Ajánlom mindenben

Néked Uram magamot:

Ha tetszik kedvednek,

Mutasd meg Lelkemnek,

Szined, s-adgy boldogságot

Egben, könyörgésem,

Had jusson elődben;

Ne nézd gyarlóságomot.

*Uton járóknak óltalom
kértse Istenül.*

Szarándokságimot,

S minden útaimot

Igazgató Istenem,

Menynek s-földnek Ura,

Im látod Utamra

Indulok: Légy Vezérem!

Menésem szükség,

Térésem kétséges,

Azért nevedben kezdem,

Légy Vigasztalítóm,

Ellesztő árnyékom

D 2

Va-

Valahová fordúlok,
 És, hév időben
 S'fergeteg szél vészben
 Légy hajlékom hól járok.
 Ahoz nyugodalmom,
 Erős bátorságom
 Az holott meg maradok.
 Ha veszedelem ér,
 Ellenség hozám tér
 Légy énnékem óltalmom.
 Szerencsétlenségben,
 Akár mi ügyömben
 Légy meg tartó istápom.
 Bádgyatt fáratságban,
 Es nyugovásimban
 Békeféliges sátorom.
 Gonosz társaságtúl,
 Es ragadozástúl
 Te félelmed el vonnyon,
 Barátom kárára.
 Erőszak húzísra
 Haragod ne bocsásson.
 Hannem igaz útrá,

Es akaratodra
 Kegyelmed igazgasson.
 Abrahám földébül,
 Caldeus tűzébül,
 Indúlt, Uram egy szódra,
 Uttyát igazgattad,
 Sok lökkel áldottad,
 Hite fordult valóra.
 Jákob hogy buidosott,
 Bátyja előt futott,
 Nem bocsátád prédára.
 Az Iffiú Tobiást,
 Meg mentéd nyávalyást
 Ördög Asmodeustúl:
 Raphaél Angyallal,
 Illy szép társasággal
 Inditád ki házából.
 Három szent Királynak
 Mutattál uttyoknak
 Csillagott Kalauzúl.
 Mostis nem rövidebb,
 De Uram ér Kűllyebb,
 A' te régi hatalmad,

Ha tetszik még tarthatsz,
 És vizszajis hozhatsz
 Mert nagy a' te irgalmad,
 Noha nem Tobías,
 De bűnös nyavalyás
 Vagyok; a' mint hogy tudhadd
 Hogy ezen testi jó,
 Légyen mint viz folyó
 Ásék dicfiretetre.

Hozzán kegyelmedet;
 És meg térésemet
 Irjam emlékezetre.

Szerencsés útomért,
 S-vizsza térésemért
 Okot adgyak beszédre.

Hogy útra indulék
 Szárnyán egy Saft láték,
 Okot vég verseimre.

Szerencsés menése,
 S-bátor repülése
 Indítot reménségre,

Hogy az egek Ura
 Még vizsza hoz Lócara,
 Neve dicfiretetre.

Alá-

*Alázatossággal bűnei-
 ért Istennek könyörög.*

Mullyék el Ur Isten, róllam
 te nagy haragod, én ér-
 demem szerént rettenetes osfo-
 rod, sok gonofságomért, ki te
 hozzád fel ért, el szánt boszszú
 állásfod.

A' te haragodat térítsed kegy-
 elemre, és könyörgésemet bo-
 sásd te elődben, lásd hogy szomorod-
 tam s-te hozzád fordultam már
 örödelmeségre.

Tisztellek tégedet ki lakol
 dűcsőségben, a' Sion hegynek
 tetein fényes kődben; mindent
 sellyül múltván, s-azon Uralkod,
 ván, mélységeket őrizvén.

Irgalmas gondodat nyitottad
 minden testre, kik tisztelnék,
 s-félnek veszed szent tenyeredre,
 a' kísértetteknek, s meg sebhett
 szivek.

szíveknek fordúl sz könyörgések-
re.

Jól látod szívemet nékem-
is mely sérelmes, sok ingerlő
bűnnek rutságátul fertelmes a'
jóra igen rest, erőmben meg ve-
szett tántorgó nem szemérmes.

A' kiknek félelmes mélysé-
géből kiáltok, kemény köteleből
szabadulást kívánok; Lászlád mint
nyavalygok, csak irgalmat várok,
meg tisztulni akarok.

Bocsásd meg bűnömöt, Uram
te Szent nevedért, igazságod sze-
rint, ne itily esetemért; látod
fokafozott, s veszedelmet hozott,
de ne utály azokért.

Ismérem vétkemet, ki te, hoz-
zád fel hatott, s rettegem bűnő-
met ki igen utáltatott, ki félségre
okot, s veszélyt bőven hozott szo-
morúságot adott.

A' kiből magamot előttem
meg

meg aláztam. kegyelmedhez biz-
ván a' földre le borúltam; sujtoly
irgalmasan, a' ki nyavallyásan há-
tam im meg hajtottam.

Bátorítsd, építsd fel tántor-
gó életemet: gyogítsd szent vé-
reddel meg dőglött sebeimet; te-
remben meg szépts, Szívemben
vidáms, tartsd tisztán én Lelke-
met.

Irgalmazz Ur Isten nékem
szegény bűnösnek; s töröld el
rutságait nyavalyás életemnek;
lásd esedezését, sok reménkedé-
sét úgy fogyott Szegéynek.

Szemeidet Uram rólam el ne
fordítsd; te szent malasztodat
kegyelmségedből nyujtsd, tiszta
szívet s' Lelket, teremts buzgó
kedvet, életemet újítsd.

Bűneimnek mérge több miri-
gyet ne hozzon; rút emlékeze-
ti soha ne tántorítsa, kedved

D s báto-

bátoritson, Angyáld őt állyon,
csalárd okot el-rontson.

Erőtlen ségemet bírjad te szent
Kedvedbül : ki Anyám méhéből
ragadtál csak semmiből ; i gál-
masságodat , s-Atyai gondodat,
ne vond meg kis férge dl ül.

Minden szükségemben gyá-
molom légy énnekem ; útam-
ban őriző , igazgató segelmem,
őrdög csalárdsága , más gonosz
szándéka ne nyomorítson engem.

Hatalmas nagy Isten, ki vagy
minden dologban , néked adtam
magam tarts alázatosságban ; tö-
kéletes szivet , s lelki csendesé-
get adgy e' szarándokságban.

Kiért életemnek minden ő
Napiában , dicshírelek táged egy-
edül dolgaiban ; jó tétemény-
edet , s-gondviselésedet , magaz-
tallyam vigabban.

Gyarló eset után erősödést kí-
ván

vánván ; vallás tételemnék jutal-
mát szívből várván ; Christus ére-
deméhez , bizván Kegyelmehez ,
írák a' Duna Partján.

*Meg-is azon töredelem-
mel könyörög, hogy Isten lé-
gyen irgalmas Vetteinek.*

Mennyégben lakozó imádan-
dó felség : kit környűl
környékez ragyago fényesség bir-
tokodban vagyok tűz , viz , föld,
s-forgó Eg , országlatodban mines
sem eredet , sem vég.

Te természet szerint meg nem
változható , kívül irgalomra leg-
inkáb vagy hajló , szollanék keves-
set nóha vagyok gyarló , bűn , és-
ze méltóbb mint kedvedre való.

Szóllok még-is mivel vagyok
kezi munkád ; nóha reménsé-
gem kicsiny biztatást ad : de mint
D 6 hogy

hogy minden ten támaszkodik
csak rád, nem kélem áldásod
hogy engemetis áld.

Mit mondgyak vétkem sok
Mint fűvényszápora. Egi emel-
kedik bűzi, poshatt doha? de
oszlattya, s-moss irgalmad Zápo-
ra, mint szélről hogy oszol fű vi-
rágnak moha,

A' vétkeket vallyon kicsoda
értheti? nehéz sullyoságát val-
lyon ki mérheti? titkos sokasá-
gát számba ki veheti? kiért hara-
godat de érdemelheti.

A' titkosoktól is tisztis hát
engemet; Zabolázd elmémet tar-
toztasd nyelvemet; mint só fé-
reg, és moly, ne rágiák mellye-
met, tölthessm Szentid Közt
nyúgovó helyemet.

Idegen, s-nem ismért vétko-
metis bocsásd, és tulajdonimra
vefs nyilhatatlan zárt, kerülhes-
sem

sem távúl azt az íseapos sárt: un-
dokításival ki torkoniglan márt.

Ne szály perben velem illy
gyarló Szolgáddal; ne kívány
küzködni illy romlandó náddal;
természeted ajánl szent diadal-
maddal, és hozzád tért bűneft
fedezd irgalmaddal.

En poshatt, és undok por, s
hamúból való, mi lehet én ben-
nem kedvedre ajánló, csak a' mi
malasztból származik rám hajló.
mit féllyek? előtted ál a' köz-
ben járó.

Támaszkodom annak épp
áldozattyára, a' ki bűneimet vette
fell vállára; adgyad légyek ke-
szült Szent Vacforájára: segély
Jesus idő-el holtam orájára!

Vedd hozzád Lelkemet, kie
bennem tartottál, szörnű halá-
loddal kit meg-is váltottál: ál-
dott légy hogy menyből értünk

le szállottál, a' hol üdvözíthetsz
még oda hatottál.

Szép lakó helyeket készítesz
amoknak, kik szód hallásához, s'
tartásához szoknak; és tégedet
sartnak fő bizadalmoknak, ad-
gyad légyek én is rendiben szá-
moknak.

*Hogy e' világ javaiban
semmi nincs állandó.*

Szin festékekkel mázolt,
S tündér üllőnn koholt
Csalárd világi hívság
Mit vélsz aranyidról
S-drága gyemántidról?
Itilede' boldogság?

Im egynéhány szóval,
Csak kicsiny munkával
Bizonyítom hogy hívság
Az orák el-folynak,
Üdők-is el-járnak,
Nem múlatnak útiutokban,

Mól hideg, s' hól meleg,
Szep üdö, s' fergereg,
Jönnek s' mennek egy nyomban.

De kis vélekedés,
Sereny elmélkedés
Nem vehetni egy szóban.

Jó s' gonosz szerencse,
Mint forgó velence
Emel, s' taszit a' porban.

Csúszárt-is köldűsá,
Tesz Urat kapásá
Ölőzreti bocskorban,

Király Korona,
Ország birodalma,
Száll olykor nád hajlékban.

Angyali nagy szépség;
Kit egy kis betegség
El-hervaszt, s' porrá tézen.

Erő s' nagy vastagság,
Vitézi bátorság,
El-hígy, és másé lézen.

Öröm és bosszúság
Vas, s' békó, szabadság

Mindenkoron vár készen.

Nagy tölgy fák ki dőlnek.

Tornyok repedeznek,

Höld, s' nap fénye-is el-vész,

Márvány kőben metczett

Írás kopik, s' veszhet

Kit faragott ember kéz

Erős gyemánt törik,

Aczel, vas, réz válik,

Es fokára porrá lesz.

Szép kőves arany láncz,

Kit gyönyörködve látsz

űdöktől homályt vehet.

Drága friss öltözet,

Kit sok munka szerzet

Moly, s' penész miatt veszhet,

Vérrel gyűtöt sok kincs,

Kinek számma-is nincs,

Tűz, s' lang miatt szenvedhet.

Még a' föld-is el agg

Hibáz vetemény mag,

Egek-is fogyatkoznak,

Készikla hamuvá

Az

Az hammú meg hová

Az űdövel változnak.

A' Tenger-is dagad,

Vízont megint apad,

Nincs határa az habnak.

Világot kerülő?

S-Eg alatt repülő

Sasmely hamar enyészik,

Szerelmese ki vólt,

Vagy útál, vagy meg hólt,

Rollad el felejtkezék,

A' pénteki öröm,

Vasárnapi öröm

Siralomra változik.

A' nagy Pyrámisok,

Es Labyrinthok

Vóltak világ csudái

De hová lettek már?

Helyeit nézzed bár

Nem látzanak falai.

űdö el-vesztette,

S-földé porrá tette,

Mostan csak szó példái.

Jaj,

Jaj, s' miként végezem,
Erre nem érkezem
Mert nyélvem meg némittya!

Kedvem háborodik,
S-lelkem szomorodik,
S elmémet is tom pittyá;

Hogy minden csak el-vész,
Valamit a' szem néz;
S ez életet fogyattya.

Látom hogy változás,
Minden szem pihantás:
Nem ál semmi egy nyomban.

A' mit jelenteni:
Akarnék mondani
Keressd fel rythmusimban,

Hogy nincs állandóság,
Sokáig valóság:
Semmi-is e' világon.

*Bú, és bánat henyéllő
Szioben vör fészket.*

VAlahúl el-mégyek,
S-valamit szemlélek,

Mint

Minden vigad kedvére;

Szarvasok forrásra,
S-bágyatt madár ágra
Le száll, nyugodni délre.

De én bús szívemet,
Kis reménségemet,
Mikor hozom örömré?

Nem nagyobb a' bánat,
Mint a' bús gondolat,
Noha szűnik kevéssé,

Bánat vidámulást,
S-társaságrúl szollást
Vészen s' tehet nyertessé.

De a' szívben száradt
Bús gond reám áradt,
Es térszen ketségesse.

Igy elmém zavarja
S-bú szívem fagyattya
Esetemre fi yelmez;

Téttető képzéssel,
S-csal fa mesterséggel
Engem üldöz, s' környékez.

Ha kélelem sokára,

S-nem

S-nem indulok útra,
 Felső galyibát szerez,
 Azért im készülek
 S-útamra etedek,
 Oldalamon függ kardom,
 Talám barátomhoz
 Jutok, s' pajtársomhoz,
 Kihez régen vágyódom,
 A' hól vigasztalást,
 S kedves nyugvó szállást
 Talalok nyilván tudom.
 Indúly azért lovam,
 Látod el szánt útam
 Vagyon jelen előtttem:
 Nem lehet panaszod.
 Meg jár te abrakod,
 Wordozd bátrán bús szivem,
 Nincs semmi menéséged,
 Jó vas patkó szeged:
 Keresd fel régi kedvem.
 A' sóiét étfzaká,
 Sok zápor harmattya,
 Már nem ujság előtted.

A' csoportos jegek,
 Es köves ösvények,
 Ne éjesszenek téged,
 Sűrű tövis bokor,
 Rit fogsz nyomni fokszor,
 Leszsz örömedre néked.
 Kő eső, csattogás,
 Menydörgés, s villámlás,
 Me gáttolya útadat.
 Zuzmaráz: és hideg,
 Jeges út, s fergeteg
 Ne rettentse lábadat.
 Köves erdős hegyen,
 Sombokos mezőben
 Jelül haggyad nyomodat.
 Nagy sáros berkekben,
 S-homok tér völgyekben,
 Ha szintén leszsz is útat
 Irtoványos rétre,
 S-Posványos helyekre,
 Ha a' szükség rá juttat,
 Semminek itillyed,
 S-kedvemed ne szegjed

Lészen hasznos jutalmad,
 Ha oda érkezel,
 Kit szívem gondol.el,
 Lészen kedves szállásod,
 Engemet ok bűtől,
 Meg mentesz, és lakílod
 Lészen barátomnál,
 Jo hiv pajtársomnál,
 Uraddal nyugovísod.
 Hideg ősz kezdetin,
 Dudvág berke szélyin
 Sok búval, s' gondal valék,
 Ollyan szandék ére,
 Elméni is rá tére,
 Hogy utamra készülnék:
 Az hol vigasztalást
 S-kedves nyúvó szállást,
 Fejémnek találhatnék.

*Hogy az Isten egyedül
 maga veri az badakat, és
 nem emberi erő által.*

Seregek hadnagya,

S-Vitézek strásája
 Ki lakol az egekben,
 Onnéi intesz, rendelsz
 Es karodon viselsz,
 Mert Ur vagy magas menyben:
 Aldod bátor szível.
 Harchoz erős kézzel,
 Ki harczol te nevedben.
 Mert egyedül Isten,
 Ki Vitézzé téfszen:
 Vehetsz erői kezébül?
 Nem jön ő fegyverrel,
 Da csak tekintettel
 Parancsol az Egekbül.
 Nézi a' sziveket,
 Es nem az erőket
 Nem vér hadat tegezébül:
 Méltó hát kegyelmét
 Kérned segedelmét
 Illy hatalmas Vezérnek:
 Kitűzöldáást vehetsz,
 Es romlást is nyerhetsz
 Ha nem tetszel kedvének.

Magasztal, kit akar:
 Es másit porba takar,
 Nagy ereje kezének.
 Ellenség gyors lovát
 Látván, s-eles kargyát
 Ne rémülly el szivedben,
 Fene Parducz bőrit,
 Tigris, -s farkas szőrit
 Bátran nézzed mezőben.
 Alla kiáltása,
 Dob, s-trombita szava
 Ne haslón füleidben.
 Agyu ropogása,
 Mint Eg csattogása
 Rettenthetne szivedben,
 Sok sűrű kopia,
 Kí terült zárlója
 Háboríthat elmédben.
 A' fok festet pais,
 Nyil hegyes Vasa-is
 Mit nem tüntet szemedben?
 David parittyával,
 Gedeon Lámpással

Ellenségit meg győzte,
 Az erős Samson-is,
 Csak Szamár állal-is
 Philisteust meg verte,
 Sátorában Jáhel
 Sisárát vas szeggel
 A' földre le szegezte.
 Mert az Ur vólt velek.
 S-bátorodott szívek:
 Nem biztanak fegyverben.
 Mert hol Isten harczol,
 Ott a' pogány oszol.
 Futnak s'búnak rejekben.
 Vesznek azért gyakran,
 A' kik bíznak bátran
 Magános erejekben.
 Mostan paisodat
 Tiztitsd, s' panczélodot,
 Sisakod vedd-le szegről,
 Elestisd kardodat,
 S-hizlallyad lovadat,
 Fogd ki az eke mellől.
 Ne bizd magad másra,

Hogy ne iűj romlásra
 Hanem magad meny elől,
 Bozdúllyon fel véred,
 Terjeszd régi híred,
 Ne retteny pogány hirtűl,
 Te éles törődet,
 S-kemény fegyveredet
 Hizlallyad Törők vértűl
 Aldozzad rút vérér,
 Nyisd fel dögös erét,
 Kérj segítséget égbűl.
 Hazánk rontására,
 S népűnk rablására,
 Hogy a' Pogány készűlné,
 Régi Vitézeknek,
 Scytiai Vérnek
 Irtam hogy ne rettenné.
 Hanem régi Márshoz,
 S-hadokozó társhoz
 Társul mellé sietne.

Hogy

Hogy a' Szabadságnak
 méltósága mindeneknél
 kevénaatos.

Mi lehet kedvesebb,
 S-gyönyörűsegebb,
 Mint a' kívánt szabadság?
 Kénnyen Uralkodó,
 Noha hivalkodó
 Akaratos méltóság,
 Maga kedvét járja,
 Rabságát utállja,
 Nem baráttya a' birság.
 Mert a' napfény alatt
 Minden féle Allat
 Vágy, s-siet szabadságra,
 Tengeren-evezve,
 S-föld színén keringve
 Repűl e' nyájasságra,
 Ki ha ezt nyerheti,
 Magával hiteti
 Hogy jutott boldogságra
 Mert a' kötelesség,

E 2

Nem

Nem leg kissebb inség,
 Ki van más birtokában,
 Sok álom szakasztást,
 Törődést s' udvarlást
 Túrve nyeg ő magában.
 A' ki más asztalán,
 S nem maga tángyérán
 Akar enni a' konczban.
 Nem mondom Királyság.
 De egy kis Uraság,
 Kilakhatik házában
 Bár fűtős légyen-is
 Es sással fedett-is
 Jobb más Polorájánál,
 Nyúgszik hol akarja.
 Sétál hol kívánja,
 Nem ül más ajtájánál,
 A' mikor akarod,
 Terited asztalod
 Nem vársz abból senkitől,
 Ha vagyon mit ennéd,
 Nem panaszos éked:
 Nem hajnak ki asztaltúl.

Nem

Nem űznek dologra,
 S-nem jün ablakodra
 Birság pecsét birótúl.
 Noha kalmár ebe
 mind nyárba, és télbe
 Rágodik ziros Konczon,
 Borfos étket eszik,
 Sátor alatt nyugszik
 S-nyújtózik a' lánakon.
 De még-is néz mordon
 Hogy nem jár szabadon,
 Es hogy van kötve lánczon.
 A' Farkas az Erdőt
 Járja, s' üvölt üdös
 Fárad sokat éhezve.
 Túr a' koplalással,
 Csak hogy a' vas lánczal
 Ne légyen nyakon kötve.
 Szabadságnak örül,
 Pálcza ütést kerül,
 Félnel légyen rekesztve.
 Sebes Rárót foghatfz,
 Ölyvet meg taníthatfz

E 3

Fűret,

Fúrjet, s' foglyot hogy fogjon,
 Nagy fok koplalással,
 S-álom szakasztással
 Szoktatod hogy maradgyon,
 Még-is fokszor el hagy,
 Es szabadságra vágy,
 Nézi mint el szaladgyon,
 Majmot mulatságére,
 S-medvét nevelségért
 Jól tartnak bé rekesztve,
 Nyakán gallér villog,
 S-hátán palást forog,
 Néki fokot kedvezve,
 De a' mind kelletlen,
 Etele izetlen,
 Jár szabadsággal kedve.
 Kalitkában madár
 Lakjék kedvére bár,
 Zöld árnyékkal bé fedve,
 Hól nem éri eső,
 Csak hogy gyenge vesztő
 Tartoztattya rekesztve,
 Még-is ohajt azon,

Hogy

Hogy nincsen szabadon
 Búsúl ártatlan szíve,
 Hogy ha szabadságban
 Nem laktál fösában,
 Ezt nem tudod fontolni,
 Mely drága kincs légyen,
 S-menyi-fokat érjen,
 Ahoz nem tudsz szöllani,
 En-is ármálísát,
 S-arannyal-írt jűsát,
 Nem érkezem fejteni.

A' szerencsének tündé-
res mi zóltáról. Nota: Ar-
va Fejem.

Kis jók után keserves napim
 nem távoznak sürű esetim,
 Jűnnek, s' mennek s' rontnak,
 Vesztnek, sok változsim, ohajtá-
 sal zokogással fojnak óráim.

Mihelt Anyám hozott Világra,
 a' Szerencse jűve polyámra, s'

E 4

mel-

mellyén űlvén, s' hizelkedven,
magan vett szóra, esküvéssel,
mondván hűttel emel karjára.

De csak kizsiny űdű vártatva,
engem hagyaszintén Koppasziva;
mert most talpig engem torkig
vesztet akartva, tőlem fordult,
kerűlt, s' tőrűlt rontott faggatva.

Oh átkozott forgó Szerencse,
édes izzel rejtet kelepce, kinek
soha mint fűz moha nem áll meg
kincse, de mind addig mesterkedik,
hogy máinak eitse.

Nem jádczol te csak egyű-
gyűkkel, de gyakrabban okos elmékkel,
szekeredbűl ha ki ki dűl
nézed őrómmel, abbűl kedved,
s' álnok szived van nevertséggel.

Tudod csalárd Gőróg Ilonát
mint vesztetted szép Lucretiát;
kis őrómért s' vigaságért metczéd
meg torkát, kiért veszed, s' méltán
eszed sokaknak átkát.

Hat

Hát ama nagy Pompejus Ur-
ral, mint jádczortál gazdag Cra-
sussal! fel emelted, és le verted
Brútust, Crassussal, lanczoltattad,
s' bárdoltattad, Cájust, Márcus-
sal.

Nem csak méltán, de méltat-
lanűl, vesztesz sokat nagy ártat-
lanűl, nem csak Lopó, de Vért
szopó vagy természetbűl, tétová-
zó, és habozó vagy te minden-
bűl.

Igisz soknak kincset tenge-
ren, hogy adsz győngyőt ha ki rá
méggen, de szélvészre, s' nagy
veszélyre ejted hirtelen, hol éle-
tét, s' reminségét vesztetd véllet-
len

Ha mit adsz-is mástűl el ve-
szed; viszont mással bűjjára köz-
lűd, soknak szivét, kis elmjét,
csak el hitetted, sajátodat, s adha-
todat, e' ként rendezed.

E s

Ból

Boldoga' ki téged nem ismért,
javaidból nem vett, és nem kért,
barátságod, s' ajánlásod mellől
távul tért, Palotádban s' tárhá-
zodban akartva nem fért.

Nem kérhetsz te semmit at-
túl el, a' ki nem birt te erzenyed-
del, kölcsön marhát, kincset, s'
ruhát, tisztet vehetsz el, puszta
malmon, száraz gáton vámot nem
veszel.

Enyhítsd szivem most azzal
búdat, nem csak tülled vette el
jódát, a' Szerencse, s' hamis kin-
cse, nem csak magadat, nyomor-
gatott, s' tapogatott, hanem so-
kakát.

*Más ugyan azon Sze-
rencsének áhlatatlanságáról.*

Mikor a' Szerencse fel emel
valakit, tornyok vitorlá-
ján helyezett székít, ideig ked-
vére

vére meg eresztí fékit, sokáig egy
helyben űlni nem hágy senkit.

Gyakran kevélységgel, vakít
a' Szerencse, hogy a' maga hittét
hamaráb meg ejtse, nem tudgyák
rabsággal orczázott hogy kincse,
be borítva fekszik, alatta bilincse.

Irigy, csálárd, s' hamis ado-
mányát bányá, ha mit adott
viszont azt visszsa kívánja, ke-
lepczés hálóját mind addiglan
hánnya, a' gyéként alóllad miglen
el nem vonnya.

Ha magassan űltet, onnét ő
le forgat, nagy kissebségre pad-
alat nyomorgat, mint Belisáriust
immár nem tapogat, de mostoha
kézzel sújtól, és szorongat.

Nyomorúságidon nem szo-
kot jajgatni, de gyalázarodon igen
túd kacagni, űres tarsolyodon
nem fog irigykedni, csak rakott
szekrényed óhajtya prádálni.

Szerencse kerekén azért o-
kossan űly, Tündér változásán
hogy meg ne szegyenűly, mikor
rád mosolyog, mások kárán ta-
nűly biztatása után vakmerűn ne
indűly.

A kristály űveg-is mikor
szebb, s' tündöklík, akkor ő leg
gyengéb s' hamaráb el romlík,
súgárral a' Nap ha igen sűt,
s' fénlík, kő eső, vagy Zápor oly-
kor ritkan műlík.

A kinek a' kása meg égeti
száját, másfőzör nem felejtí fűní
a' tartóját; így a' ki próbálta sze-
rencse hálóját, az után sűvölíti bé
borítot horgát.

A' kívánatos kikeletnek

gönyörűségérűl.

Vig Tavasz fel derűlt,
Virágokkal frissűlt,
S-űj pompával zőldellík,

örűl

örűl immár Flora,
Jutott kívánt jóra;
Láttya fű, s' sa bimbózik,
Kedvet a' musáknál
Talált, s' Apollónál,
Koszorukat küld nekik,
Ujjul a' forrás kút,
S-föld gyomrából ki fut,
Szép Völgyekre fíet, s' tér.
Minden féle állat,
Nagy és kicűny falat,
örűl hogy már Tavaszt-ér,
Nem szenved rothadást,
mert reméíl ujjulást
Minden éltető gyűkér.
A' szép hajnal ragyog,
Gyöngyös harmat villog,
Bus szíveknek hoz kedvet.
Minden féle madár,
Kit dér, hideg el zár
Vigan kezd uj éneket.
Jo hirrel jön fecske,
Ujjul ágyad fészke:

E 7

Csá.

Csácog az házok felett,
 Eg felé pacfürta
 Repül, hogy szózatya
 Mefzszire el terjedgyen.
 Fülemlé ágon
 Fűgg, csak kicifny szálon,
 Alom reá ne érjen.
 Addig szoll, s' énekel,
 Még a' tajték vérrel
 Kicifny száján eredgyen.
 Czinege madarka
 Kit rekesz, s' kalitka
 Dió béliel meg csalhat.
 Tavaszi vad kecske,
 Együgyű őzecske,
 Kit tör, s' háló meg foghat,
 Jutott kikeletre,
 Nem kerül most kézre,
 Bátran nyomott mutathat,
 Rigót is a' törre,
 Nem csalhatfz most lépre,
 Fogoly bokrot nemlakja,
 A' Fűrj csattog nagyon,

Nem

Nem fél semit azon,
 Hogy a' karvaly el fogja.
 Héjja-is süvölti,
 Vetteti tört kerüdi,
 Tyúk fiakat csaphozza:
 Golya-is gázollya
 Mocsárokat járja
 Kigyot s' békát foghasson.
 Fészket rak kéményen,
 Nem fél fűst rá mennyen,
 Korog, s' kotyog hangoson.
 Róka lappang, s' forog,
 S-kertek alatt kullog,
 Tud fiakra üthessén.
 Szemju Szarvas kutra,
 S-bádgyatt madár-ágra
 Száll, s' nyugosznak csendesén.
 Minden bokor szállást,
 A' zöld-árnyék nyugvást
 Enged nekik kedvesen,
 Csak nekem szegénynek,
 Arva-bús fejemnek
 Foly dolgom keservesen.

Mit

Mit óhajtsón lelkem,
S-mit példází értelmem,
Figyelmezz Verseimre.

Sok testi fájdalom,
Es bús aggodalom
Szállott mostan szivemre.

Tégy válaszlást Echo,
Kősziklák közt lakó,
Felelly mostan mesémre.

*Vélekedés az ékeességről,
a' mely tulajdonittatik
a' Rófának.*

Világ ékeessége,
Miből áll szépsége
Azt-én tudni kívánnám.

Elném fíratságát,
Es kezem munkiját
Ezért nem-is szánhatnám.

Csak hogy volta képpen
Czelozhatnám éppen
Vaj mely igen akarnám!

Kő-

Körül járo kék Eg,
A' kin nincs semmi vég,
Es csillagit mondhatnám.

Plánéták járásí,
S-keringő forgásí
Szépitik gondolhatnám.

Tengernek ég színét,
Estágas föld szemét
Erre magyarázhatnám,

Szép ékes zöld pástí,
Mely ezer kedvet nyit,
Dicsíretes mindenbül,

A' szép csorgó forrás
Szemnek kedves látás,
Tisztíttya nedveslégtül,

Szép tavaszi harmat,
Mint ékes ruházat
Gyöngyöt halad szépségbül.

Kétséges az elme,
Vadak külömb neme
El-nyerhesse e' pallyát.

Madarak szépsége,
Tolla, s' éneklése

Am

Am dicfirteffe magát,
 Gyümölcs hozó fákrúl.
 S-arnyékos ágakrúl
 Szólni nem látom módgyát,
 Arany ekessége,
 S' kővek fényessége,
 Szemedet hizlalhattya,
 De elmém kétséggel,
 Mint egy álmos szemmel
 Ezeket csak számlállya.
 Mások javallását,
 S-elme futtatását
 Vélekedésem várja.
 Talám a' szép Rosa,
 S' Virágok aszfzonya
 Kiért elmém most fárad.
 Ez, az az ekesség,
 Kerti gyönyörűség
 Mellvért szívem most bádgyad
 Világ fényes szeme,
 S' ründöklő öröme,
 E' mindent felyűl halad,
 Virágjában ékes,

Ajjá-

Ajándékban kedves;
 Nehéz őt meg fontolni,
 Virágzó örömet,
 Ragyagó szép színét
 Nehéz versel-lé irni.
 Liliom, s' violán,
 Nárdus, majoránnán
 Téllyeb magas alhatni.
 Mészszeföldrűl látszik,
 Szépsége, ründöklöklik
 Tettsz k mint sebes villám:
 Ő kedves illattya
 Az elmét újjittya,
 Kiért hogy ne javálnám?
 Elmém fellyűl mullya,
 S' értelmem haladgya
 Abban kel hadni talám?
 Hogy kertemben valek
 Szép Rosákat láték,
 Ugy irtam ezt felőlle,
 Nincsen ennek másza,
 Akár ki bár lássa
 Múlik többi mellőlle,

Nézz

Nézz nyájafságára,
Vagy víze hasznára
Sok jót várhatsz bellőle.

*Az embernek maga ajánlásá-
ról és biztatásáról.*

Jó szolga kevesen hív
vóltál, ez után nagyob-
bat bízik rád.

Pállyán vár ajándék,
Szép drága martalék,
Nyerd el édes Lovacsám.
Jó bért nyersz magadnak,
Hirt, s' hasznat Uradnak,
Fel nevelt kaczolácskám,
Bizony meg hizlallak,
Es meg nyugosztallak,
Van ahhoz abrakocsám.
Hajsz előtted a' nyúl,
Sebesében indúlly
Verd el édes kutyácskám.
most leled kedvemet,

s' bővít

s' bővithed étkeimet,
Kis Klyők agaracsám.
Haza érvén nyugszol,

Jól tartva aluszol,
Te ő kedves vislácskám!
Szelek szárnyán járó
Redves Solyom, s' Ráró
Most találod kedvemet.

Fűj, s' fogoly-fogással,
S' Récze vadászással,
Jól tarthatod testemet,
Kiért ez ősz fottán,
Télre kelve osztán
Meg hizlallak tégedet.

Csá szőke, hajsz Tarcsa,
Iga nyakad tartsa,
Szántogaszad földemet,
Meg rakom csüremet,
S' meg töltöm vermimet,
Csak irtszad örökemet,

Meg hidd hogy meg simulsz,
Meg hizol, s' meg javulsz,
Csak gyűjthelek pénzemet.

Te

Te hozzád-is Szolgám

Készen ál grátiám

Jámbor szolgálatedért

Ejjel, s' nappal való,

Soha nem meg álló

Nyughatatlanfágidért.

Csak szolgálý serényen

El vészted te könnyen

Hafznát fáradságidért.

Ember fogad fogadást,

ag eb ki meg állja.

A' Ló mind addig fút,

A' mig oda nem jut,

Hová Ura akarja:

Tajték rólla szakad.

Veritkezik, s' izzad,

S-leheletit okádgya:

El esvén meg romol,

Lát a szegye bomol,

Csak ki csápják ugorra,

Az eb is kergeti,

A' Nyúl

A' Nyúlát el űti

Szive dobogásával!

Addig jádcszik véle,

Meg szakad a' béle,

Lantola' két inával,

Nincs ereje immár

Korpais neki kár,

Meg lövetik szolgálával,

Ráró meg űtközik,

Űlyvnek szárnya szegik

Vagy sűgára ki szakad.

Nem fogja prádáját,

Kitekerik nyakát,

El vetik ágon akad:

Nem jó immár másra,

Csak ijeszto Vászra,

Ehel rúdon meg szállad.

A' szöke terhet von,

Hegyen, s' Völgyön, hanton,

Ostor sújtya ódalát.

A' nyelvét ki veti,

Szellőn hűvesíti,

Tőzi iga a' nyakát.

Meg

Meg vénhedvén másnak
Adgyák, mészárosnak
Fejsze úti homlokát.

Szolga is meg, vénül,
S' meg fán ül, meg sérül,
Ura szolgálattában,
Elhetetlen immár,
Mert érte vesztély, s' kár:
Nincs már a' gratiában.

Ura nem isméri,
De mástul kérdezi
Ki jött, most Udvarában:

Szolga egészégét,
Es kedves életét
El veszti az Uráért;
Házát, s' feleségét,
Ertékét, s' gyermekét
El hadgya reménségért,
Kész mindent szenvedni,
Jót, és gonoszt tűrni,
Ura ajánlásáért.

Az halász horoggal,
Madarász sip szóval

Csal

Csal halat, és madarat.

Szolgát szép beszéddel,
S' Hideg reménséggel
Ura gyakran el áztat.

Mondván leszáz oly üdö,
Hogy még kezére jó
Varjú karón, kit mutat.

Mert reménség oly iz,
Ki el foly, mint a' viz,
Hamar embert meg csállya.

De változás után,
Merő méreg osztán,
Ha forsán tapasztallya.

Ura ajánlását,
S' csalfáiácódását,
Mikor kárán tanullya.

Ezek mind így vannak,
S' egy pórászon folynak,
Az ajánlás csak szép szó.

De szömjú en bernek,
Szarat gégejének
Mit használ üres korsó?

Mert len, s' gyapjú-nélkül

F

Fonál

Fonál nem nyúl, s' nem gyúl,
Hafzoniatlan ott órso.

Nehéz tengődésnek,
Sanyarú életnek
Illy jutalma keserves.

Hogy Liberaj ruhád,
Lészen rongyos gatyád,
Az is avúlt, és reves;
Végre költnek rád búzt,
Hogy minden szod gyűt tűzt,
Kezed enyves, vagy nyelves.

Nincs azért jobb élet,
Mint mikor Kikelet
Szánt ember, s' majorkodik,
Az Udvari lévre,
S' panaszos kenyére

Nem fokát vára kodik,
Féltő gratiáján,
S' el vont prabendáján
Nem fokát búsul kodik.

Mondtam a' mit mondtam,
S' irtam, a' mit irtam,
Ha akarod érteni,

Mert

Mert való, nem mese,
Akar ki mint nyesse,
Eztet nem kell visgálni.
Hanem mint a' tűztől
Ód magad ez igytől,
Tudgy más káán tanulni.

A' ki eztet írta
Alkalmatint tudra
Az Udvarnak mi voltát:
Mert az iní yektől,
Es fondor nyelvektől
Gyakran hallott ily nótát.

Vén Szolga, s' agg kutya
Az hasznót nem hajtya;
Ne veszteges rá korpát.

*Hogy a' szabad-zabola-
nélkül való Nyelv mindenek-
viszsa magyaráz.*

Crocodilus mint kis gyermek
Sir, s' jaj szava merő ének.
De nótája a' végének

F z

Lészen

Lészen vesztére fejednek.

Igy csácfogó nyelvnek inye
Csálárd, s' hammis szó gégéje,
Meg hatt álnok lehellete,
Mert égő táé foga fénye.

mint a' gyöngyöt erős eczet,
S' el olvasztja tűz az érczet.
Igy gonosz nyelv égő tüzet
Ökádálád, s' forro vizet.

Oly ártalom nincs fegyverben.
Sem lángozó sébes tűzben,
Nincs olly méreg szelenczében,
Mint a' fondorgonosz nyelvben.

Höl nem véléd, ott kísébbít,
A' höl nem félsz, ott sebesít,
Jó hiredben homályosít,
S' gyalázattal sirbati taszít.

Légy természetes mint Absolon,
Serény vitéz, mint a' Sámson,
Okos, és bölcs, mint Salomon,
Szó fér hozzád megis nagyon.

mert ha szolalsz, csácfogónak,
S' halgatásról tart: bolondnak,

Éte-

Eteleddtől tobzódónak,
Es böjtödről mond ravasznak.

Ajtatos hogy há lészesz,
Kép mutató nevet szeresz,
Ha pediglen elmés lészesz,
Bolond nevet ottan veszez.

Szép köntösről mond kevély-
nek,

Es rongyosról tart fősvénynek;
Hon ülésről itil esznek,

Kün járásról néz fesletnek,
Hogy ha mit adsz szegényeknek,
Nem tart azért bőv kezűnek;

Mond dicfíret keresőnek;
S' kép mutató esztelennek.

Ha marhádott ki nem osztod,
S' haszontalan nem tékozlod,
Azt kiáltya fősvény markod,
S' telhetetlen szoros sákod.

Oh átkozott kicfin falat,
Látom nem pókfezte csak nyálat:
Mert madár b' l' formáliz halat,
Es gyékenbül róka málat.

F 3

Nincs

Nincs semmi csont te tagadban
 Rokonzád sincs fogaidban,
 Sik golyobis forog szádban,
 Megged mézzel jár egynyomban.

Nóha gyakran maga, magát
 A' nyelv veszti, szegi nyakát,
 Mint az haris fészkrét, s' házát
 El árúlya fiát, s' magát.

Hol lehetne ő békével?
 Addig csácfog rezezással,
 Olykor fogják meg csak kézzel,
 S' meg mellyeszti forró vízzel.

Azert ny-lved zabolában,
 Tartsad aczel Kaponczában;
 Ne nyargallyon szabadgyában,
 Hogy ne hozzon gyalázatban.

MA-

MASODIK RESZE

1

Közönséges Ma-
 gyar példa be-
 szédekről.

1.

MAs dolgom nem lévén,
 Henryellést kerölven,
 Fogtam e' Rithmusimhoz.
 Nem is tanulásból,
 S' Elme mutatásból
 Kezdettem e' munkámhoz.
 Hanem a' természet,
 Mennyire segített,
 Ugy nyultam irásimhoz.

2.

Világon állando,

F 4

Nim.

Nincsen maradando

Semmi is Javaiban:

Gyöngy olvad eczettül,

S' Gyémánt halszél vértül,

Fényes Nap jut homályban;

Ah mint számlálhassák,

Jaj s' miként mondhatják

Sok dolgot kis summában?

3.

E' világ ideig,

Kedve nem tart fottig,

Gyakron viszant változik.

Tegnap vigan tartott,

Most már búra hajtott,

Estvélig mi történik?

Mert komor kedve,

Mert mint fenne Medve,

Csak réád agyarkodik.

4.

Ast Isten sziveket,

Meg vizsgál, s' Veséket,

Lát minden gondolatot.

Tudgya ki haragszik,

Ki

Ki bõjtól, s' ki eszik,

Titkot néz, s' indulatott,

Es itil igazán,

Ha mit talál hejján,

Mert-ért minden szózatot.

5.

Az Elme nem nyúgzik

Ujságra vágyódik,

Futya Világ határit.

Egeket meg hattyá,

S' föld gyomrát meg járja,

Ulsza Tenger Vizeit.

Nincsen oly forgó szél.

Ha velle szárnyra kél,

Kiel érje nyomdokit.

6.

Ember azért fárad.

Nagy munkája árad

Emlékezetet hadgyon.

De üdö azt veszi,

S' irigység temeti

Még hite se maradgyon.

Kie volt, és léfzen.

F s

Kézrűl

Kézről kézre mégyen,
S' magát vereti agyon.

7.

Dolgoknak kezdeti,
S' csendes eredeti
Légyen minden üdöben:

Mihez kezdész pedig,
Abban te légy fortig
Alhatatos elmédben.

Mert ki lassan kullog,
A' nem fokot bolyog,
Epret szedhet mentében.

8.

Ne engedd nyelvednek
Hogy járjon elmédnek
Előtte szabad kényén.

Gyakorta csáclógás,
S' gondolatlan szóllás
Rostáltatik értelmén.

Bár mondgy-is igazat,
Be török agyadat,
Nem szoltál másnak kedvén.

9.54

9.

Soha nagy titkodat,
S' titkos szundékat
Ne jelentsd meg senkinek
Mihelt ki jelented,
Azonnal le kötöd.
Szabadságát éltednek.
Leízesz annak rabja,
Ki titkodat tudgya,
Kell szolgálnod kedvének.

10.

Hogy ha csendességben,
Kivánsz, s' békefészenben
Hajlekodban maradni.

Minden szó-szelének,
Es fondo dó hirnek
Nem jó végére menni.

Mert kicsin szikrából,
Gerjed nagy láng abból,
Kit nem tudsz eloltani.

11.

Magad gondolatlan,
Avagy kinalatlan,

56

Ne

Ne vággy az első székre:

El-jún más, kit nem vész,
Melleste el nem férsz,
Szorúlsz utolsó helyre.

Es ne talám olykor,
Miat történik sokszor
Ültetnek csak küszöbre.

12.

Jóbb más rollad szollyon,
S' téged magasztaljon
Hogy nem a' magad nyelve:

Minden botnak végén,
Esnem a' közepén
Szokot-lenni a' feje.

Napot nem fel költin,
Hanem enyészetin
Dicširik énekelve.

13.

Senkit gazdagságért,
Aranyért, ezüstért,
Ne dicšerj te méltatlan.

Mert kalmárt pénzért,
S' Vargát értéért

Ma

Magasztalni szokatlan.

Hanem a' Nemes vért,
Mely tiztességhez ért,
Dicširhetni nógatlan.

14.

Embert-erkölcsürül,
Nem Nemzetségürül
Ismerjed jónak lenni:

A' bort sem sziniért,
De kedves iziért
Szoktak pénzen meg venni.

Lovat sem szöriért,
De serénységért
Szoktak nagyra böcsülni.

15.

Az jó hir meg marad,
Mészze földre árad,
Megnem gátollya sóvény:

Nem szenved szorúlást,
Kiván szabadúlást,
Mert hatható, és kemény.

Nap keletről repül,
S' nap nyugotra terül,

F 7

mint

Mint a' Tengeri-örvény.

16.

Ki követ vét égre,
S' le esik fejére,
Nem jajgathattya sebet;
Mert ki szánt zándékkal,
S' bolond akarattal
Járja a' maga kényét.
Kírvallása nem kír,
Ne is sirassa bír,
Hogy meg sűrötte körmé-

17.

Mások javallását,
Es tanács adását,
Meg ne vessed azontól;
Mert a' magad esze,
Esik gyakran mefésze
Az el rendelt dologtól.
Bolond is olly követ,
Néha kútban vethet,
Ki nem vonatik foktól.

18.

Sok jó lé a' hámban

Me

Meg

Mert

Sok e

Hogy ért

Fogja az eke

Noha a' tarfolybúl;

Nem csak ezüst tábúl

Szednek vajas pogácsát.

19.

Maga hazájában,
S' nevelt gúnnyójában
Egy Profeta sem kedves;

Mert nagy Embereknek,

S' Nemes Nemzeteknek

Eletek gyűlölséges;

Holtok után pedig,

Ohajtyák mind éltig

Akkor lesz kellemetes.

20.

Tudomány ollyan kincs,

Kinél semmi jobb nincs:

Tekintetes mint egy Márs,

Isiák józansága,

S' vé-

nyárs.

21.

Erkölc, s' jó élet,
Nagyobb hittel lehet
Szapora esküvésnél:
mert gyakran esküdni,
Es-abbán hibázni
mivel-jobba' szél-vésznél.
De jó cselekedet,
Hitelez tégedet
Jóbb az el hányó hütnél.

22.

Könnyű mást inteni,
S' vétekről feddeni,
Keresni hozzá gáncsot:
De magát ismérni,
S' nehéz vétéktudni,
Nyakában ki vét lánczot.
mert ki ki magáról,

A' mit

36 (133) 36

A' mit végez másról,
Tart titokban tanácsot.

23.

A' jó ért Tanácsnak,
S' el tőkelt szándéknak
Két ellensége vagyon.
Hertelenség, s' harág,
A' melly jót nem farag,
Inkább gonoszra vonfzon.
De a' szelid erkölcs,
Tanácsokban is bölcs,
Kiből terjed nagy haszon.

24.

Nehéz az üdőknek
Szokott menésének
Törvént, és módot szabni.
Üdő birád néked,
Mikor a' szűkséged
Kezd tanácsot kérdeni.
Mert ha vak a' koczkád,
Ottan üdő birád
Máhez kellesék nyúlni.

26.

25.

Hertelenség meg árt,
 Sietség hozhat kárt
 Akár mi dolgodban is;
 Üdőtül kel várni,
 S' Tanácstúl halgatni
 A' szükségnek korán-is.
 De mértékletesség
 Jeles Jó segítség,
 Akkár mi üdőben-is.

26.

A' nagy várokozás,
 Nem csak főgyatkozás
 Nagy győtreline a' szívnek.
 Induló kéréssel
 Ma, s' holnap menéssel,
 Lút árrasz az elmének,
 Mert hosszú jutalom,
 Esa' pusztá ma'om
 Nem hajt hasznót erfénynek.

27.

A' kétségben esett,
 Elméjében vesztet

Jót nem tud reménleni:

Mert ott nincsen hitel,
 Hol reménség vész el,
 Magának sem kezd hiútni,
 Mint a' vizben haló.
 S' Lelkét ki ajánlo,
 Kényszerit-hab-hoz kapni.

28.

Nem birhatz Sziveddel,
 Ha tölled vész az el,
 A' mit Szerencse ígér:
 Nagy bátor elméket,
 S' Vakmerő sziveket;
 Azbúsulás földhöz vér.
 Mert vellelen eset.
 Inkáb keferithet,
 Ha váratlan téged ér.

29.

A' bátor szivekkel,
 Nem a' félenkekkel
 Szerencse társalkodik.
 Azért vagy hogy femmi,
 Vagy légyen valami

A' min

A' min szived aggódik,
Mert reholútió,
Probálva léfzen jó;
Sorford-is öregbedik.

30.

Nem roszsz embert illet,
Hozzá nemis férhet
Hogy bántsa persváfió.
Mert a' bizadalom,
Jövendő jutalom
Reménységgel lehet jó.

Kinek körme vagyon,
Fára hághat nagyon
Mint ama csalárd kigyo.

31.

Bolond, és esztelen
Lehetetlenségben,
Ki elméjét-fárasztja.
Szentelen az olyan
Harag, s' haszótalan,
Mely erejét-nem látja.

Mert hidgyed nem szóval
Tehetség, próbával

Ki menerét mütattya.

32.

Drága kincs a' jó hír,
Valaki azzal bir,
Es meg tudgya tartani.
mert bárfont mocfok, fir,
Embert-is gonosz hir
Igen szokta vesztetni:
Azért ne pénzedet,
Inkább jó hiredet
Kivánniad meg őrzeni.

33.

Jó, s' gonosz szerencse,
Hogy embert meg ejtse
Fel emel, s' taszit porban.
Császárt-is, küldűfsá
Tefz urat kapásá.
öltözteti bocskóiban,
Királyi korona,
S' ország birodalma
Száll olykor nád hajlékban.

34.

Ha búban nincs fejed,

Elet-

Elethez síncs kedved
 Tégy szert a' méltóságra.
 Meg tanít fáradni,
 Es ritkán, henyélni
 S-gyakran juttat próbára,
 Kelletlen étellel,
 Es izetlen kedvel
 Lopva erefsz álomra.

35.

Ne Főbség, s' felséget,
 Hanem békeséget
 Kivány inkább az Urtól.
 Méltóságos székét,
 Es negy gondos tisztet,
 Nekivány a' királytól.
 Így jutsz jó vénségre,
 Es csendes életre
 Ha üres léfszsz gondtól.

36.

Titkot királyoknak,
 Akkár nágy Uraknak
 Nem jó mindgyárt be fűni;
 Hanem ha hivségd,

Vagy

Vagy kötelelségd
 Fogja aztat tartani:
 Mert másként boszszúból,
 S' csak kicsin haragból
 Fogja szemedre vetni.

37.

Mikor hazugságban,
 S' hízkeldő szóban
 A' Király gyönyörködik,
 Akkor a' Szolgai,
 S' minden Udvarló
 Isteneket meg vetik:
 Mert csak az igazság.
 Es az irga lmaság,
 Fejedelmeket őrzik,

38.

Király Méltósága,
 A' Nép sokasága,
 Kivel terjed nagy hirs
 Köfségl kevés volta,
 Viszont gyaázattya,
 Kissebitheti végre.
 Mert így birodalma,

EM.

Elete, s' hatalma
Veszhét, és áthat helyre.

39.

Ország pusztulása,
S' Városok romlása
Gyakran történik abból.
Hogy jónak gonosztól,
Jámbornak latortól
Nincs rekesze egy mástól,
Latornak Arany láncz.
Jámbornak nehéz táncz
Ittletik birákuil.

40.

Egyenetlen tulkok,
Nem jól vonszák jármok,
Akadoznak az uton,
Meg hasonlott Ország,
Az hol nincs igazság,
S' nem eggyeznek tanácsn.
Annak kell pusztulni,
Idégent szolgálni,
Avagy veszni az harczon.

41.

41.

Nem egyenetlenség,
Hanem az eggyeség,
Kis dolgot nagyra emel.
De a' viszsza vonás,
Lesz házadban romlás,
S' végre emészt fegyverrel:
Mert csak erő és esz,
Ha eggyüt jár, és lesz,
Tartományokat nevel.

42.

Jaj annak a' Várnak
Hól és melly vég háznak
Ertetlen a' vezére;
Mert lágy pasztor miatt
Farkas lejtőt rúghat
S' gyapjat hányhat előtte.
Vallyon nyúl agarat,
Es szunyog madarat
Néze batran mellette?

43.

Erőszakból álló,
Es fegyverrel való

G

3i-

Birodalom nem tartó,
 De jó tétéménnyel,
 Es szelid erkölcsfel
 A' mely léfzen meg hajtó.
 As , a' dicséretes ,
 Allando , s' gyökeres
 Emlékezetre méltó.

44.

Gazdag Országokat,
 S' nagy birodalmokat
 Könnyebb meg holdítani,
 Hogy sem békefességgel,
 Eggyes csendességgel
 Azokat végig birni:
 Mert könnyű a' nyelvnek,
 De nehéz elmének
 Rendet, és módot szabni.

45.

Kétségben esteekkel,
 S' meg busúlt elmékkal
 Tudgyad nem jó jádzeni.
 Sőt velek harczókat,
 Űstök vonásokat

Hafz.

Hafznosb néha kerülni.
 Mert nagy erőtől-is,
 Eles fegyvertől-is
 Ollyak nem tudnak félni.

46.

Gyakran a' méltóság,
 S' hatalmas Uraság
 Az térenn-is tántorog
 Elete csüg szálon,
 Vész kis akadályon,
 Szerencsen ügye forog.
 Gyakran felső polczrúl,
 Csak pad alá szorúl,
 S' el múlt, javán háborog.

47.

Kerüld a' szerencsét,
 Mint-inség bilincset,
 Ne hiúgy néki semmiben;
 Mert ó arany lánczbul,
 Ekes frís ruhábúl,
 Gyakran hágy egy imegben.
 A' nagy melloságbul,
 Es felső grádicsbul

G 2

ültot

Últet setét tőmleczen.

48.

Ember bár mindenét
Sok gyöngyét, s' ezüstét
Egy órában veszesse.

Még félálálhattya,
Es helyre hozhattya
Csak jámborúl keressé
De el veszett hírét,
Mint kedves életét,
Nincs hól elő vehessé.

49.

A' Vitéz emberre
Nem szólhat fejére
A' Szerencse véletlen.
Tegyen próbát tűzen,
Rőfziklán, s' Tengeren,
S' lova legyen fékeken.
De kit Isten őriz
Sok kard, dárda nyíl, s' víz
El nem vezethet hertelen.

50.

Mihez kardal sérhetse.

Mit

Mit fegyverrel nye hercz
Nem kell ahoz sok Diván;

Mert a' nagy Uráság,
Birodalom, s' jószág
Vitézt, s' hatalmat kíván:
Hogy ha e' nem lézen,
Nem bírhatt mérészen
Birodalmad lesz héján.

51.

A' Vitéz embernek,
Kell Szerenséjének
Engedni is gyakorta,
Jobb erőtlenségét,
S' tehetetlenségét
Megvallani akartva,
Hogy sem kint szenvedni,
Galyibában esni,
Azt-jagatni ohajtva.

52.

Kisdéd ellenséged,
Semminek ne véllyed,
S' ne gerjeszszed haragra.
Vekony az haj szál-is,

G 3

S'ár.

S' árnyekja van mégis,
Arnyéka fekszik másra.

Es olykor nagy Vadak,
Kicsin madaraknak
Hányattattak pradára.

53.

Győzedelmes törvént,
Szabad kedve szerént
Szabni győzöttetteknek:
mert boldogság kevély,
S' nyomorúság csekély,
Egy asztalhoz nem férnek.
Senki meg halónak,
meg haló-is másnak
Semit nem kedvezhetnek.

54.

A' bort távoztassa,
Hogy kárát ne lássa
Az gond viselő ember.
Tehelesen válásztást,
S' gondollya a' futást
S' tudgya mit tehet fegyver,
mert restség mindenben,

Had.

Hadban kiváltképpen
Nagy árralomban kever.

55.

Első borsfű próbál,
második meg útal,
Visgállya tehedséged:
Harmadik érkezik,
Velled elenkezik,
Lesz nyilván ellenséged.
mert szallona addig
marad éppen, meddig
A' kést hozzá nem fened.

56.

A' kételenségnek,
Es ösztönözésnek
Nagyobb ereje vagyon.
Hogy sem okósságnak
S' akár mely tanácsnak
Bár u. yan jó akarjon.
Kiválkeppen hadban,
Hól üdör gyakrabban
Nem válogatfz szabadon.

G 4

57.

57.

Nem az éles fegyver,
 Ellenség vért kever
 Sik mezőben az harczon,
 Nem emberi erő,
 S' maga hiit vakmerő
 Emel zászlót a' fáncon,
 De csak az egy Isten,
 A' ki mind ott, s' itten
 Segit vizen, s' szárazon.

58.

Esz, fegyver és érték,
 Ez a' három festék
 Mindent ki ábrázolhat,
 Békefegy, s' háború,
 Nálta egyarányú
 Mindenhez hozzá járhat:
 Ellenséget el-üz,
 Meg-győz, s' rab szíjra fűz,
 Mindenben triumphálhat.

59.

Iffantán erőddel,
 S' vénségedben csúszel,

El-

Elhetsz mint éles törrel.
 Csak jóra fordítsad,
 S' gonoszra ne hajtsad
 El tart borral, s' kenyérrél,
 Mint kettő kéz költség,
 Kihez nem fér szükség
 Boldogúlhat sz' ily hittel.

60.

Ne akkor hizlallyad
 Lovad, s' abrakollyad,
 Midőn hadban kell meñed,
 Kísát addig fujiad,
 Mig meg nem ég szájad,
 Izetlen ki ne pőkjed;
 Mert ha meg vér efső,
 Tudgyad hogy már késő
 Kőpönyeget rád vened.

61.

Ne pengessed ijad,
 Sökká se irányzad
 Ha akar sz' varjat lőnni:
 Mert hogy ha késődel,
 Sokáig czűhődel

G 9

Már

Más fogja mellyelzteni
Nem mondom ezigánság,
De olykor ravaszág
Tud módgyával használni,

62.

Nem azé a' Madár,
A' ki utánna jár
S' meg fogja hálójában,
Őkör-is szánt zabnak,
De adgyák azt lónak,
Szöke eszik polyvában;
Te-is nótát dúdolsz,
De másokat únszolsz
Hogy mennyenek a' tánczban.

63.

Nincs nehezebb kenyér,
Annál ki kardal nyér
A' Vitéz, s' verén veszi;
Gyakran omol ott vér,
Hafad, szakad az ér,
S' fejét praédára viszi.
Kincsét és jószágát,
S' kedves szabadságát

Sze-

Szerencséte fel teszi.

64.

Szárnyon jár, , és repül
Edésget, és örül
Reménség biztatása.
Nagyon gyönyörködött,
Es örömmel-éltet
Nyerefség kívánása:
De ha fordul vakra
Koczká, s' nem a' hatra
Jait szerez változása.

66.

Nem csak arany fémlik,
Agyag is tündöklük,
Midőn a' nap rá-szolgál:
Nem mind pengő tallér,
Olykor csak tíz fillér
Kit számvető fel számlál,
Nem minden öröm jó,
Mely meg mar, mint kigyó,
S' utánna bánat talál,

66.

Mondgyák nagy vizekben,

G 6

Hel-

Halnak öregiben
Foghat ember horogra:
Iyy na y Udvarokban,
Nem szalma házokán
Mehetni U. a. ágra
Mert csak történetből,
Es nem szokott rendből
Vak-talált volt parkóra.

67.

Soha a' désából
Vederbe boszszúból
Altal ne hájg akattva;
Ne mond jobb ma tűzok,
Hogy sem holnap tulok,
Mert meg bánod azt t. dva.
Hogy hat ökör után
Eke szarvát méltán
El tarthatod dúdolvá.

68.

Ha koncát meg etted,
Levét-is hörpentséd,
Mert ugy mérik a' fontot,
Hogy egyenlő légyen,

Mert

Mert ha hibáz miben
Hozzá vetik a' lótot;
Edest keferűvel
Elégytened kell.
S' ugy rágnod a' falatot,

69.

Nem ád Sido arra,
Ha mutatsz él múltra
Jelen valót á úllyá
Nagyobb a' nem adó,
S' kisebb a' kíváno
Azt beteg-is sajnállyá.
Mert a' mi volt, s' él múlt
S' talám ebre fordúlt,
Kalmár azt nem fontollyá.

70.

Kedvetlen mértéked,
Ha ma jönn tenéked
Holnap más-is várhattya.
Mert Szerencse, s' üdö,
Mindenre jövendö,
S' javaidot ronhattya
Vagy hogy életedet,

G 7

Es

Es böcsületedet
Kedved ellen forgattya

71.

Sással fedett házban.
S' gyakran Nád hajlekban
Találsz csendes nyugovást,
De friss Palotában
Szép kárpitos házbán
Láthatsz nagy víza vonást.
Mert nem szegénységért,
Hanem nagy értékért,
Szerzenek kardoskodást.

72.

Hir postán menéssel,
S' hamar repüléssel
Szokott sokat hazudni,
Noha igazat is,
Vízont hamisslat is
Tud község-közt hinteni:
Soha nem aluszik,
Oda-is férkezik
Höl nem kellene lenni.

71'

73.

Nem az akaróé,
Sem pedig fűtője,
Pállyának l-nyerése;
Mert Isten rendeli,
S' egyedül viseli
Kinek meddig menése.
Ad a' kinek akar,
Mást meg porban takar
Nyilván légyen tetczése.

74.

Az alhatatlan szív,
Maganakis nem hiv
Másnak is jár vesztére.
Kuvasz szénán fekszik,
De benne nem eszik,
Morog éhült ökörré.
Harang is csak hirdet,
De maga nem mehet
Templomban a' misére.

75.

Irigység oly dolog,
A' melly szívben bolyog,

Van

Van maga győtrelmére:
Mert kire ma dűl s'fűl,
Mólnap arra szorúl,
Nincs az is öröme,
Ha más vesztén örűl,
Maga belé kerül,
Lefz az-is férelmére.

76.

A' kő'ség bírāja.
Es igazgatója
Szűk égadgyon jó példát:
Magát igazítsa,
S' életét jobbita,
Jó rendbe vegye dolgát;
Hogy alatta valók.
Fő, s' kőz rendben állók
Dicfűjék hivatallyát.

77.

Mostani igazság,
Abrázolt ravaság
Hasonló pók hálóhoz.
Kit elűzgat bogár,
Muskának erős zár,

Szű.

Szégenység ejt biróhöz,
Kis ort kemény vas láncz,
S' nagy Latrot pedig táncz
Kötőz akasztó fához.

78.

Igaz törvént ne ronts,
S' jó rend tartást ne bonts,
Ha kívánsz uralkodni:
Régi fel hánt határt,
Mellyet az ősd járt
Ne engédgyed bontani:
Az hamist gyűlöllyed,
S' az igazt szerezted,
Ha akarsz sokat élni.

79.

A' meg kötőztettet,
S' fogságra vitettet
Embernek a' mentsege
Nem csak haszontalan,
De ugyan oktalan
Birónál-könyörgése:
Mert birót vádelni,
Es nem tanítani

Lat.

Lattatik a' beszéde.

80.

Szerensétlenségnek,
Es szám kiverésnek
Nincs kedvesebb hazája.
mint a' vadon erdő,
Fuzta, barlang, s' mező,
Az hó senki nem látta,
Régi bölcsőségát,
Vólt, s' kőit állapotját
Hogy többé ne óhajtsa.

81.

Nyomorúlt embernek,
S' gonosz életnek.
Artalmas hízkelni.
Bár legyen vak vagy hat,
A' mit üdő hozhat
Hasznosabb meg mondanis
Hogy az igazséget,
S' alá áfott vermet
Tudhassa el kerülni.

82.

A' tömlecezi rabság,

Nem

Nem csak nyomorúság
De nehezebb halálnál,
mert egyszer meg halni,
Hosszú kintúl válni
Könnyebb sőt többet használ,
Hogy sem csak sínlódni,
S' azon sopánkodni,
Hogy szabadsága másnál.

83.

Barátság Kőtele,
S' egy máshoz hitele
Igaz tanács sérelme;
Sőt a' Törvényben-is,
Még sulyos ügyben-is
Nem férhet veszedelme:
mert a' szertetnek,
Es hitedlenségnek
Nincsen semmi győtreleme.

84.

A' mély gondolatok,
Es szivbeli tirkok
Tanácsal erősödnék,
Hadak vezérlése,

S' né.

S' népek intézés
Nagy gondal viseltetnek:

Nyelv igazgatása,
S' annak zablázása
Van kezében Istennek.

85.

Keseredet szível,
S' meg bántódott ügyel
Ha meg atkoz valaki,

Félly, meg halgattatik,
S' panaszban vétetik,
Mert okot adtál neki,

Hadgya az Istenre,
Nincsen más fegyvere
Nem fogja pártját senki,

86.

Neked esődöket,
S' ólalom kérőket
Meg ne utálljad soha,
S' ne inkább féllyenek,
Hogy sem bőcsüllyenek
Ne mongyák vagy mostoha,
De kegyeségedért

S' má

S' másokkal tett jóért
Dicőrtessél mindenkor.

87.

Nem jó erőszakkal,
S' csalárd hamis szókkal
Másokat meg bántani,
Ha te mit nem szeretész.

Abban miért eredsz,
S' kívánsz másnak ártani.

Mert mi néked fájhat,
Másnak is az árthat
Téged-is fog rontani,

88.

A' tisztelességes kár
Nagyobb haszonnal jár,
Ektelen nyereségnél.

Nóha meg szomorít,
De viszont bátorít
Nemis vádol Istennél.

De a' ragadomány
Valamennyi, és hány
Gyűlölter embereknél.

89.

89.

Bldóogtalanságos,
 Mely nyakadrá hágot
 Azt békével szenvedgyed,
 Hogy ha nem szenveded,
 S' békével nem tűred,
 Bottal nyomát se verjed,
 A' mig pedig el jön
 Nem az után későn
 Annak eleit vegyed.

90.

Mások veszedelmén,
 Botlásán, s' el estén
 Bóldog szokot tanulni;
 De reménség oly gyors,
 Nem tél mit hezzon sors,
 S' nem tudatúl rettegni.
 Hogy szorosa' kapcza,
 S' majd hátán lesz pálcza,
 Azt nem tudgya el hinni.

91.

Háládatlan Világ,
 Jó tétedért is rág,

s' ger-

S' gerjeszt ellened tüzet.
 Hogy ha tész kívül jól.
 Még érette meg szól,
 Erdemessen nem fizet:
 Mert jól tett helyében
 Innod sem hágy vizben,
 Hanem posványba vezet.

92.

Nem mindenkor hasznos,
 Olykor inkább káros
 Szeget, szeggel-ki verni,
 Mert boszszút haraggal,
 Vagy üstök vonással
 Nem jó gyakran követni:
 Ne tarfd nyereségnek,
 Hanem vak verésnek,
 Eben gubát cserélni.

93.

Hasznos robotának,
 Jutalmas munkának
 Fáratsága nem nehéz,
 Mert ki jól vet ágyat,
 Tálál nyugodalmat

An-

Annak álma édes méz,
De remétség alatt,
Nehéz a' szolgálat,
Gyakran pénze benne vész.

94.

Pénteki vig tánczot,
S' meg evet malaczot
Vasárnapi bú talál,
Mert szép üdö után
Nagy meny dörgés postán
Nyomorúsággal táplál.

Az illetlen öröm
Lesz keferü ürm,
Sok jajt fejedre számlál,

95.

A' szó sebbe nem fér,
Villámlás meg nem tér
Repül nincs rökonzája:

A' mi vólt, és meg lett,
Viszszá a' nem térhet
Mert szemérmes orozája.

Igy el lótt nyil vása,
Nem vonatik visszsa

Mei

Mert romlana pálczája.

96.

A' ki szegény, s' kevély
Az a' beteg személy
Csúfja lehet mindennek;
A' ki gazdag fősvény,
Igazán jövevény,
Ela sovány életnek,
A' ki vén, s' parázna
Latorságnak válszna,
Pazarlója pénzének.

97.

Ne verjed dió fád,
Mely bőv gyümölcsöt-ád,
Söt töréstül őrizzed:

Mert szelid intéssel,
S' nem pálcza veréssel
Gonoszt jóvá teheted:
Vessző árnyékával,

Nem csak zabolával
A' fő lovat térithed.

98.

Az olajt a' tűzre

H

Ha

Ha ön öződ, s' szénre,
Sebesebb langot ereszt.

Haragot bősízüval,
Ne yítsd kemény szóval,
Mert olykor romlást terjeszt.

De engedelmes szó,
Mint jó étket a' só,
Szokott izire gerjeszt.

99.

A' párányi csupor
Kicsiny tűznél fel forr,
Bár ne légyen nagy langnál.

Istentelen harag,
Kit bősúság farag
Nem hoz egyebet kárnál:

A' rizettség pedig,
Meg bőcsültet fottig,
Jobb a' Káposztás húsnál.

100.

Bősúság oly dolog
Szüntelen csak lobog,
Siet bősízü állásra:

Estekét pradára

s' dít

S' életét koczkárá
Veti, nem néz kárára:

Hogy ha kevés az is,
Még szegény lelkét is
Adgya a' Kárhozatra.

101.

Természet hajlandó,
S' mindenre vágyódó,
Jár, s' kerül minden bokrot,

A' szokást neveli,
S' tilalmat kerüli
Vészen gonoszra okot,
Hogy ha engedsz neki,
S' nem lesz kemény féki
Talál vesztetre módot.

102.

A' gonoszáért jóval,
S' haragért szép szóval
Tanúly eleget tenni.

Bősúság tételért,
Es kár izenvedésért
Ne kívány kardoskodni.
Ha kinek ártatgál,

H a

Es

Es Kárban hozhatnál
Tudgy annak meg engedni.

103.

Ki vermet ás másnak,
Meg lássa magának,
Ne légyen koporsója :
Mert ki barátjának,
Vagy atyafiának
Lészen hamis vádlója
Maga nyaka szegik,
S' mélyebb kútban esik,
Légyen mások példája.

104.

Minden romlás előtt
A' kevélység felhőt
Dagaszt ember szívében,
De az eset után,
Noha késő osztán
Veszi magát észében:
Hogy Istén elméjét,
El vette vólt, s' észét
Ne maradgyon büntelen.

105.

105.

A' Szerencse pereg,
Es kincsével csereg
Szem bé kötve ugy lézeng.
Igir gyakran gyöngyöt,
De ad béka követ
Adománnya csak kereng:
Triumfáló szekér,
Meg fordul, s' földhöz vér ;
Viszszont a' porban fetreng.

106.

Bocskorban keresni,
Csizmában költetni,
Elik bőcsülletedre :
Papucsban kezdeni,
Mezit-láb végezni,
Lészen nehézségedre :
Mert keserves inség
Az utolsó szükség.
Ha talál vénségedre.

107.

A' ki nem tud túrni,
Nem tud uralkodni.

H 3

Bár

Bár ne mennyen Udvarban,
 Mert a' nyomorúság,
 Oskola, s' tanúság
 Meg tanít dolgaiban,
 Keveset költeni,
 És sokat fotózni
 S' úgy élned e' világon.

108.

A' nyomorúságot.
 És fanyarúságot
 Azok tudgyák szenvedni,
 A' kik csendességgel.
 S' tűrő békeséggel
 Azt el tudgyák fedezni;
 Mert az őszitón ellen
 Rúgódozni fennyen
 Ártalmadra fog lenni.

109.

Egy szál fa nem erdő,
 Bár legyen a' fenyő,
 Nem mondatik lige nek:
 Tali a nem szekér,
 El vonnya egy ólívér

Kicsiny

Kicsin terh hat ökörnek:
 Egy Ember csak egy szám,
 Nem férhet rá több hám,
 Meg nem felel kettőnek.

110.

A' béles sütéshez,
 És az Uri névhez
 Sok eszköz kívántatik:
 Mert Ur nuszta subárul,
 Nem czondra gubárul
 Méltán Urnak mondatik.
 És nem egy béresgubul
 Sok Udvári néprül
 Udvara dicshertetik.

111.

Titulussal élni,
 S' józagságot nem birni,
 Igen csekély Méltóság:
 Mert nem tituluson,
 Sem ezífra járáson,
 Tetstzik meg az Uraság
 Így izólót eladni,
 És preit vásárlani

H 4

Nagy

Nagy ostoba bolondság.

112.

Mikor jövedelmed.

Lészen csak egy pénzéd.

S' többet költesz kettőnél,

Akkor kezdesz fájni,

Mikor fogsz nyújtózni

Küllyeb rövid leplednél.

Mert egy, kettő héján,

Nincsen igaz számán,

Volt a' tékozló kéznél.

113.

Ha értéked vágyon,

Ne engedd szabadon

Másnak birni éltedben ;

Jobb tölled várjon más,

Hogy sem te nyavalyás

Köl. úgy mástúl kenyérben:

Mert nyomorúlt dolog,

Az hol panasz forog,

Sajátodnak kértében.

114.

Ha birsz gazdagsággal,

ngy

Ugy vesd számot azzal,

Ne légy néki szolgája :

Mert ha te tölle vársz,

Nem léfsz úr, s' hogy ha jár

Utánna ; hanem rabja.

Azert jobb te költséd,

Hogy sem mástúl féltsed,

Hogy más el ne prádállya.

115.

Náladnál nagyobnak,

Es hatalmasabnak

Ne add marhádát kölcsen.

mert farkas malacot,

Nem láttad, s' hogy konczot

Nayálazatlan el ejtsen,

Igy ha Urral perelsz.

Csak hamar ráskát lelsz :

Inkább távúl felejtse.

116.

A' nagy lakodalom

Csufoló jutalom,

Sopánkodó tékozlás :

A' pompás temetés

H s

Csak

Csak pénz ve ztegetés,
Szánt szándékkal kár vallás:

Hadarozó kölség
Ez imár dücsótság,
S' bölcsesknél is javallás.

117.

A' szegénység aláz,
S' virtust nem koronáz,
Erdemed le tápodgya.

Bár légy vitéz, okos,
Gyors, és alkalmazatos,
De szűkséged el nyomja:
Mert nem az érdemre,
De teli érszényre
Fordúl a' korszka háta.

118.

Vitézlő kölségnek,
S' hadbeli embernek
Az a' kedves hazája.

Szerencse kedvének,
S' nem maga kényének
Akarattját hól láttya

Ott van Nemzetsége,

E9

Es ismeretsége,
A' hol sóldyát talállya.

119.

Az Vitezlő kölség,
Es hadi erőtség
Akár hól-is útát nyit,
De kétségben eset,
S' árnyéktúl ejeszter
Vár, sem fegyver nem segít;
Kis hertelenséggel,
S' hintégető hirrel
Az félinkeket rémit.

120.

Csak légyen értéked,
Bár ne légyen eszed
Ültetnek felső pólczra.
Szolhat sz gyermek modon,
Neved lesz Salomon,
Vigyáznak tanácsodra:
Fejét, feketének,
Eketét fejérnek
Festhetz akaratodra.

H. 6

121.

121.

A' ruha ékesség,
Pénz pedig tisztesség
E' mostoni üdöben.

Hogy ha ez héjános,
Magad sem vagy hasznos,
Alig cszel kenyérben,
Mihez Virtus nem fér,
Ez a' kettő rá ér,
Es mosdat legelsőbben ;

122.

Természet folyása,
A' kincs kívánása ;
Noha igen félelmes :
Jó lelki ismérret
Hamis pénzt nem szeret,
Mert léleknek sérelmes.

Mert kincset szerzeni.
Tartani, s' őrzeni
Eleinek veszedelmes.

123.

Beteg sokat k' van
Egészségest híván,

De

De kevést nyer azokban,
Mert méznek kevesse.

De nem a' felesse
Adhat jó izzt szájadban.

A' Híjat el rejtik,
Szegre fel fűg gesztik,
Az eb ne egyék abban.

124.

Ki akar jódzani,
Nem kell álmadozni,
Pénzét el ne véize :
Mert szemeknek való
Aratáskor sarló,
A' kezét meg ne melle.

Kovács is tart fogót,
Mikor cinnál patkót,
Magát meg ne égesse.

125.

Szén égető tőkét,
Es nem szalma kévét
Nézdegel az erdőben ;
Macska-is egerrel,
De nem a' medvével

H 7

Almo-

Almodik kemenczében.

Kinek mihez kedve,
Ott akad meg szíve,
S' arra czéloz mindenben.

126.

Nincs semmi bőltsétség,
Es gondolt észfeszég
Az Ur tanácsa ellen,
Noha elrendeli,
Az ember s' intézi
Dolga miképpen kéllyen,
De Isten vezérli,
S' egyedül viseli
Utya miként, s' hogy mennyen.

127.

A' maga el-hitség,
Esztelen kevélység,
Térit szégyen valásra,
Ha ez ilyen botlik,
Midgyed nagyot esik
Majd nem méltó szánásra.
Maga bolondságát,
S' akartva-llett dolgát

Nem.

Nem-is kenheti másra.

128.

Ki bogár után jár,
Gyakran követi kár
Süllyed, s' gázola' sárban;
Ha indul-is vizre,
De nem vitzen készre,
Ott is maradhat szomjjan,
Azért Ván tanácsa
Jobb sem ifjú gáncsa,
Mert igazit jó karban.

129.

Az ebet szöriről,
Számárt fűleiről
Könnyen meg ísmérhetni.
Embert erkölcséről,
S' maga viselésről
Bizvást meg ítélni.
Ha érdemli jobra,
S' ha nem méltó balra
Az ollyat kell ültetni.

130.

Pokol, s' veszédelem,

S' fe-

S' feneketlen verem
meg nem elégedhetnek,

A' vándorló elme,
Es az ember szeme
Ilyen telhetetlenek:
mint a' Vizi-kórság
Halálos szomiuság
Kornyadozó betegnek.

131.

maga kényén-járó:
mint a' sebes ráró
Szabdság méltósága:
Nem ismer rabságot,
S' nem fizet birságot
magános Urasága.
mert kinyes akarat,
mint fútó agarat
Ugy hordoz mulatsága.

132.

Kedvesen halgattyák,
Ha mások állitják
Szabadságnak oltalmát:
De kevesen vannak,

A' kik

A' kik az ollyannak
Segitenék hatalmát
Ki ki firos koncziúl,
Más boros palaczkriúl,
Félti el vonszak orrát.

133.

Udvar habzó tenger,
Mély örvényben kever,
Ha nem tudsz hízkelkedni.
Gyakran más nótáját,
Es szokatlan tánczát
Kedvetlen kell ugrani;
Tökéletlenséggel,
Sok csél, csap beszéddel
Kell grátiát keresni.

134.

Jobb gonosz esetet,
S' szerencsétlenséget
Embernek el szenvedni,
Hogy sem álnokságot,
S' hamis csálárdságot
Pírúlva szé-yen'leni:
Mert sok fortély után,

Bős-

Bőstelenség méltán,
Fog tégedet üldözni.

135.

A' Virtus türelessel,
S' erős reménléssel
Erdemel dicfíretet,
Mert a' szabad türés.
S' kétséges reménlés.
Csak Nemes vért illethet.

Mert könnyen szenvedni,
S' kétséggel mit várni,
Hozhat jó nyerefséget.

136.

Sok álom szakasztást.
Törődést, s' udvarlást
Tűrve nyeg a' magában,
A' ki más asztalán,
S' nem maga tángyérán
Akar enni a' konczban,
Mert a' kötelelség,
Nem leg kissebb inség,
Ki van más birtokában,

137.

Nem mondom Uraság,
De azért boldogság
Ki lakhatik hizánál;
Bár füstös légyen-is,
Es sással fedett is
Jobb más palotájánál.
Ki ha azt nyerheti,
Magával hiteti
Nincs jobb étek tormánál

138.

Az út közönséges,
De a' győzedelmes
Járhat rajta bátrabban.
Mert nem a' félénk szív,
De a' ki bátor, s' hiv
Mehet a' tilasmasban.
Lám farkast hurrittyák.
S' gyakran rivogattyák,
Még-is el kap juhokban.

139.

Farkas ha koplal is,
Nem cserélne még-is

A' kalmarok ebével:

Ebnek vas lán cz nyakán,
Kötve székér farkán
Noha lakik jó lével,

Farkas, úr magának,
Őrül szaba lságnak
Ritkán ütik veszfűzövel.

140.

Reménség ha rád néz,
Edesbb hogy sem nád méz,
Biztat Jövendő jókkal.

Karón varjút mutat,
S' igirettel úntat,
Hogy mindent ad marokkal,
De ha meg kezd csálni,
Akkor fogsz te falni
Mérget teli torokkal.

141.

A' boszfű álláinak,
S' dűnött haragjának
Tanácsa veszedelmes,
Rofsz feslett életnek,
S' lelki ismérvetnek,

Ta-

Tanúja nem hiteles.

Még olynak szava-is,
Bár volna igaz-is
Bizonyosága kétséges.

142.

Soha nagy Urakkal
Csere sznyét marokkal,
Te ne egyél egy tálbúl,
Ha eszel szépben,
Esel irigységben
Rád lődöz a' magvábúl.

Ha csontot nem ront-is,
Jelt hágy rajtad még-is,
Hogy nézd más szor távulról.

143.

Nem jó boszfűzéságra,
Urakat, s' haragra
Senkinek ingerleni,

De hogy ha cselekszi,
Tanácslom hogy meszszí
Igyekezék keülni

Mert nehéz kő-kertben
Kedv, s' akarat ellen

Urak-

Urakkal tánczot járni,

144.

Nagy Urak szerelme,
s' kedveknek öröme
Jár gyakrabban nyúl hátón,
Melly hól e yszer nyúgzik.
Mátszor ott nem fekszik,
Nyomot sem hagy az hantón.

Igy az Urak kedve,
Egyszer volt nevetve,
Mátszor veretett nyakon.

145.

Szolgád fizetését,
S' meg érdemlett bérét,
meg ne tartsd magadnál,
Hogy meg ne átkozzon,
Vagy kárban ne hozzon.
Inkább mondgya: volt Urnál.

Mert boszszú állást kér,
meg tartott igaz bér,
S' vádol mindenkor másnál.

149.

Ha ki az Urához,

Avagy

Avagy hazájához
Hivségét meg mutattya,
minden több joságit,
Es egyeb Virtusit
Ejzel fellyül haladgya,
S' győződelmi pálmát,
S' Laurus Coronáját
Méltán meg kívánhattya.

147.

Igaz hivségedben,
S' köteletségedben
Légy áthatatos fottig,
mert az árúztatás
S' áruló habozás.
Noha jói tart ideig,
De áruló maga,
Nem lesz kedves soha,
Kár éllyen akár meddig.

148.

Tűz azt melegíti,
Ki közel érheti,
Nem ki távúl mutattya,
Ki farkallya Urát,

Inkább

Inkább veszi hasznát
Mert méz magát nyalattya.

De ki roszsz magának,
Nem lehet jó másnak
Szolgát az úr választya,

149.

A' praktika kettős,
Ki nem érti ag nós,
Bir az együgyű szível.

Mert csak maga sákját,
S' nem mások kosárját
Tölti álnok eperrel,

Az hárt akkor hántya,
A' mikoron láttya
Teli vagyon mezgével.

150.

Ne örül bitagnak,
S' hamis majorságnak,
Melly csak kedved gerjeszti;

Száz igaz pénz között,
Egy hamissan gyűjtött
Többit is meg emészti:

Mert Esopus ebe

Arnyék

Arnyéknak örülne,
A' konczotis el-veszti.

151.

Gazdag ki sorsával,
S' értéke Javával
Panasz nélkül meg nyúgfszik,

De nyomorult, a' kit
Fősvénység meg vakít,
Sorsával nem elégfszik;

Mert ki nforával,
Keresi s' záloggal
Csendessén nem alufzik,

152.

Hamar gyűjtött marha,
Olyan mint fűz moha,
Hertelen kevesedik,

Mert hamis marhája
Ölve gyűlt arannya
Az igaznak tartatik.

De a' kézi munka
Nár gyűllyön halomra,
Nő, s' terjed, s' szaporodik;

II

153.

153.

Ebül gyűlt szérdéknek,
S' hamis kerestetnek
Pradára kell oszlani.

Másod, s' harmad ízig.
Rozs bitangnak addig
Helye sem fog látczani.
Mert átok fiaakra

Hamar jön, s' annyokra
A' kik fognak kóldúlni.

154.

Igazat semmikár
Tódúllyon reá bár
Meg nem szomoríthattya,
Kivánság eljgan,
Ha lészén-is későn,
Kedvét meg vidámittya.

De az Istentelen
El csik hirtelen,
Mert vétke meg vakíttya.

155.

A' ki tulajdonát,
Es igaz marháját

Osztya

Osztya a' szegényeknek,
Inkább b gazdagodik,
S' Jobban mohosodik,
Nincs hejja értékinek,
De kik másét lopják,
Kóborollyák, s' fosztyák,
Nagy szűkséget szenvednek.

156.

Midőn szidalmazod,
S' a' szegént rongálod
Káromlod Istenedet,
Ha pedig ruházod,
Szűkségét táplálad
Tiszteled teremtedet,
Mert az alamisna,
Lesz usora haszna
El nem rejti béredet.

157.

Nyomorúságában
Nem boldogságában
Barátod látogassad,
Te tanácsod jeles,
Nem gyönyörűséges,

I 2

Legyen.

Légyen, kivel biztassád,
Mert az hízeltkedés,
Hazug incselkedés
Akkár honnét fordítsád.

158.

Hól jó szível látnak,
Ott meg ne únayanak
Viselgy gondot jól arra,
Mert ha ma ítatnak
Holnap nem kínálnak
Találíz zárt ajtóra.

Azért nem mindenkor,
De csak idejekor
Járhat sz a' pap sajtyára.

159.

Mint moly a' ruhának,
Es féreg a' fának
Ugy árt bánat szivednek.
Mert búslás fáraszt,
A' gond pedig bádgyaszt
Sérelme-is lelkednek.

Csomod hasfogattya,
Velődet száráztya.
S' gyilkosla éle ednek.

160.

160.

Nem annyira hasznát,
Mint élete hoszát
Ember nézi mindenben,
Ezért gyakran izzad,
S' haja sála borzad
Maradhaszon éle ben.

Leg inkább éléért,
S' meg maradásaért
Ki, ki, aggik lelkeben.

161.

Nagy hasznor kicsiny kár,
Erdeggelyen is bár,
Azzal el nem fogyattya.
kis patak Tengerben
Follyon bár szüntelen,
Ugyan meg nem árrasztya
De apro fővenyet,
Nagy ár viz el lephet,
S' végre széllyel olzattya.

162.

Mandolás bélesnek
S' téj-feles lepénnek

1

N

Ha mindenét fel jedcznéd
 Sok költséggel lenne,
 Nem-is ennél benne
 Csak vajatlan meg sütnéd
 mert a' rest többet jár,
 Pólvént érhet több kár,
 Ha panaszát értenéd.

163.

Nem lélen gazilag dús,
 A' szemérmes küldős
 Ritkán eszik kalácsban,
 mert néma gyermeknek,
 Es megkötött nyelvnek,
 Nincs értelem szavában.
 Sült galamb nem repül
 A' tűz-hellyen kívül,
 Senkinek-is szájában.

164.

Ajándék marhának,
 Nincs odva fogának,
 Kiért el ne vehessed:
 Hol adnak malaczo?
 Ott ne tarts tanácsot

Azt

Azt miképpen mellyeszízed;
 Hanem mindgyárt sákkal,
 Es az után nyársal
 Forgolodgyál hogy süffed,
 165.

Adott jót telejtséd,
 S' panaszban ne ejtséd
 Ha kinek jóval vóltál,
 El-vett jórúl pedig
 Emlékezzél holtig,
 S' háláadás-mutatással.

Ha adtz, adgy jó szível,
 Ha kérsz, vedd jó kedvel,
 Hogy meg ne útáltassál.

166.

Nem árt az illy átok,
 Es illetlen szítok
 Mellyre nem adtál okot,
 mert a' szamar rivás,
 Es kuvasz ugatás
 Meszize érni nem szokott,
 Gonosz jámborokért,
 Hamis, igazakért

I 4

118

Mindenkoron adatott.

167.

A szép csorgó forrás,

Szemnek kedves látás

Az elmét ujíthatja,

Szép gyönyörű pást,

Mely ezer kedvet nyit

A' szemet hizlalhatja

De igaz barátság,

S' meg ögző társaság

Eltetet hozzábitja.

168.

Szeretet égő tűz

Őszve sze kezdet, s' fűz,

S' egyben kapcsol két lelket,

Evez egy hajóban,

Lépik igaz nyomban

Téhen edgyé két szívet.

A' mi: beszéll nyelve,

Azt kívánja szíve,

Terjesztse jó hír, nevét.

169.

Régi barátodat,

Mez

Megismert társadat,

Szeresd miként lelkedet.

Gyakorta ag lovon

Verik farkast agyon,

S' béleltetik mentédet.

De mint délczeg vad ló,

Az új társ sem való.

Félben szegi kedvedet.

170.

Szeretőnek sebe

Nem idéz törvénybe,

Jobb sem gyűlölő csókja.

Barátod mindenkor

Szeret, nem csak olykor

Midőn arannyad látja.

De Judás áruló

Csókjával ajánló,

Rejtett mérgét mustratta.

171.

Atkozott szegénység,

S' fogyatkozott zűkség

Nem talál barátságot;

Mert a' szűkö'ködő,

I s

Majd

Majd nem is illendő
 Ismérjen rokonságot:
 Hanem az Uraság,
 Ajándék, s' méltóság
 Nevel atyafiságot.

172.

Szerencse erfénnyén,
 S' álhatatlan kincsét
 Ha veled nem közlötte,
 Csendességben élhetsz,
 S' tölle nem-is félhetsz
 Hogy kedved nem nevelte.
 Mert ő senyvett házból
 Szegény társaságból
 Minden közit ki vette.

173.

Prokátorra pered,
 S' Uj Orvosra éléd
 Ne bizd tellyeségesen.
 Lám Isten néked-is
 Adott eszt, s' másnak-is,
 Dolgod viseld eszesen.
 Mert szemet követéstől,

s' lal-

S' lalnakot Czigántúl
 Nem vehetni nyertelen.

174.

Doctör a' nyavalyat,
 S' Prokátor a' Causát
 Igen ritkán enyhíti.

Doctör purgatiót,
 másik exceptiót

Ad, kivel nehezíti;
 Így egésségedet,
 S' minden értékedet
 Gyanó perrel emészti.

175.

Mi nincs okosságból,
 Van a' kábaságból,
 Nem is léfzen állandó,
 Minek nincs ereje,
 Annak nincs gyökere
 Nem lehet maradandó,
 Mert jégre metezett kéj
 Nem lesz fokaig ép,
 Mert szélről-is olvadó.

I 6

176.

176.

Emberr nevécsén,
S' hahota izerzésén
Itilheted bolondna,
Ki minden beszédét,
Es cselekedetét
Meg nevei magának,
Es csak kacagásról,
Nem valami jóról
Adhat tanácsot másnak.

177.

Egyfzeri dorgálás,
Vagy kemény rivaltság
Többet használ okosnak,
Hogy sem száz vereség,
Avagy kemény inség
Altalkodott bolondnak;
Mert bolond nem bírfont.
Hanem hetes vászont
Etdemel csuhájának.

178.

Hejában perfselni
Ebet, s' mellyesíteni,

Nem

Nem szalonnának való.
Illyen az ostoba,
S' tudatlan goromba
Ehez szintén hasonló:
Akar mint tanítód,
Bár pálczával csapjad,
Nem léssen botból fauló.

179.

Puha, s' henyélő test,
Ekelességet fest,
S' nevelője romlásnak:
Gonoszságnak Vára,
A' köz jónak kára,
Fia a' torkoságnak.
Mint vér szopó nádály,
Vagy méh rontó harkály.
Oka fok latorságnak.

180.

Haa' szekér kenőt,
Avagy lépes veszfűzöt
Forgatod a' kezében,
Köntösödre ragad,
Szakálladban akad,

17

Kis

Kit le nem mo. hat sz vizben.

Igy gonol sz barátság,
Es lator társaság
Mocskol bocsületben.

181.

Ne fély a' kérkedő,
Csácfogó; s' fecsegő
Maga hánnyó csél csaptúl;
mert ollyannak nyelve,
Versengő fegyvere,
S' bizodalma ajtón túl,
mint az eb csak ugat,
De nem igen marhat,
meg éjedvén fárkastúl,

182.

A' korsót a' vizre,
Addig horgyák, s' jégre,
Mig cserepenkint törik.
Igy ember lopásra,
Addig jár fosztásra
Véletlen fel függesztik,
mert a' tudni való
Vizben nem lesz haló,

Ki

Ki kerékre tartatik.

183.

A' lator erkölcsnek,
S' rosz sz igyekezetnek
Sok ajándék sem elég;
Latornál nincs vétek,
Semmit nem tart bűnnek
Patvar tartya mind éltig;
Mint az eb a' Dunán
Egyszer által úszván,
Készül más szor tengerig.

184.

Ördögnek ideig,
De nem azért fottig
Kell gyertyát is gyújtani.
Nálladnál roszabnak,
Es aláb valónak
Olykor fokat kell tűzni,
A' jó eggyeségért,
S' csendes békeféségért
Sokat el kell halgatni.

185.

Jobb más latorága,

S' élt.

S' titkos családsága
 Miatt embernek veszni,
 Hogy sem félelmeben,
 Avagy éietében
 Gyalázattal meg halni;
 Mert félénk harang szót,
 Avagy gyász koporsót
 Miként tud érdemleni.

186.

Inkább hidgy az ebnek,
 S' meg dühöt medvének,
 Mint fecfegő embernek,
 Mert az fene vadak,
 Természetből marnak,
 S' ártalmadra fienek:
 De hamissak szíve
 Nem ott jár hól nyelve,
 Orozva emésztének.

187.

Noha kicsin a' bors,
 Mel' g-éze nagy, s' gyors
 A' nagy babnál erősebb,
 Az okalan nagy test

Ha

Ha félénk, s' ahöz rest,
 Vastál mivel tetteseb;
 Mert nagy, s' tágas pajta
 Ha üres, és pusztá
 Olnál mivel bőcsűsebb?

388.

Nem méltó az élni,
 A' ki csak henyélni
 Szokott, mint a' méh here:
 Mert az hazijának.
 S' köszönséges jön-k,
 Nem néz elő-mentére:
 Nyárban csak árnyékot,
 S' téibe csak lasnakot
 Keres, könnyeségére.

189.

A' tehénnek tején
 Meg tetszik idején
 Leszszé túró be-lőlle.
 Jó vásár is estin,
 Nyereség, is vesztin
 Jelt mutathat környélle,
 Így Virtus ifiúbul,

Mint

mint vas-szeg a' sákbúl
Ki néz, hogy szölly felőlle.

190.

Ha háborgattatik,
S' ok nélkül bántatik
A' Nemzetes Nemes vér.

Nehéz azt kérlelni
Es meg engesztelni
Mig magában meg nem tér.
Mert kígyú farkáért,
S' az el vágásaért
mindent mardos míhez fér.

191.

Dorgálás, és veszfűző,
Csak ne legyen késő,
Jót nevel a' gyermekből.

Ne bocsásd szájára,
mert bűt hoz Annyára
Roszsz szokort erkölcséből.

Fát-is mig fiatal
Hajthat sz akarattal,
Ha nem rögzötte törőköül.

192.

192.

Bóldogtalan Férfi,
Oly Atya, kit rosz fi
Bával s' gondal keferit :
Hasznosb úgy meg halnod,
S' fi-nélkül maradnod,
S' el tőrleked a' nevit,
Hogy sem Istentelen
légyen, s' engedetlen
Jobb ki vájjad a' szemis.

193.

Jó erkölcsfel tellyes,
S' jó hír nével ékes
Vén embert meg bűcsűllyed :
meg fogadd tanácsát,
örizzed hagyását.
S' jó intését kövessed,
Ne illesd haraggal,
S' ne boszszöntcsad csúffal,
meg ne átkozzon téged.

194.

mikeppen tisztelted,
Atyádott bűcsálted,

Azont

Azont várjad magadra.

Mert Anyád írásá,

S' Anyád átkozása

Ostort sonhat nyakadra.

S' hól nem fog viszketni,

Ott fogod vakarni,

S' nem lesz bírád fiadra.

195.

Gyermeknek játéért,

S' özvegynek írásért

Ne süvegely te soha.

Mert gyermekjátékkal,

Az aszony írással

Fizet miként mostoha ;

De szolgálj te olynak,

Hogy fáratságodnak

Légyen hátsz na valaha.

196.

Minden újság kedves.

Az ó pedig reves

Vetik a' fib.vásárra.

Uj szita függ szegen,

Az ó hever földön.

Csák

Isak nem-is teszik pólczra.

Noha az ó bottól

Jobban, hogy sem mustól

Mehetsz az ugró tánczra.

197.

Szerelem, és a' bor,

Kiben e' kettő for,

Nincsen ott nyugalom ;

Mert edgyik szivedben,

A' másik elmédben

Batalmazott hatalom :

Mind kettő égő tűz,

Kedved ellen hajt, űz ;

Ezek vége ár, s' halom.

198.

Nem lát a' szerelem,

Nincs nála éntelem

Nem néz Istiát, sem a' jót.

Bolyogva kit talál,

Ottan kedve meg száll,

Véli Diánát látott.

Mint a' torma férg,

Nem ríja hygy méreg.

Ma-

Hanem mézben harapot.

199.

Az nyófszó legénnek,
S' kincses erfényének
Nagyobb hire sommánál.
Férhez menő léánnak,
S' drága ruhájának
Több szekrénye számánál.
Mert pecsenye fűsti
Nagyobb szokot lenni
Mindenkoron magánál.

200.

Ha feléséget vészsz,
Bútúl üres nem lépsz
Fonnyadsz, szarádsz, mellett,
Orát-is hogy ha vészsz,
Hid nyughatatlan lépsz,
Kell lenned környüllette;
De mikor versz Papot,
Fel jedzed a' napot
Mert lesz gondod érette.

201.

Házofok Szerelme,

S' egyen-

S' egyenlő értelme
Nins a' k endett orczában;

Mert a' nagy pipeféség,
S' a' kendőzött szépség,
Venust vadász masokban.
De tőkélleteség,
Es szemérmeteség
Foglal szívet magában,

202.

Beteget gyöngy vízzel,
S' hágyattat gyors kézzel
Segítvén gyógyi hatnak,
Rabok vas békókból,
Láncz, és lakatokból
Sokan szabadulhatnak,
Rögzött Sérelemből
S' bolond szerelemből
Eszre ritkán hozatnak.

203.

Nem kell ottan czégér,
Hanem torok, s' héber,
A' hól jó bort kezdenek,
Mert bort nem czégérről,

Han-

Hanem jó izirúl

A' koresemán dicfirnek.

Leán sem kofzorúért,

De jó érkölcseért

Leg hamarébb el vesznek.

204.

Fazakat kongásán,

Az ökröt vonásán

Válogattyák vásáron.

Leánt vak szerencsére,

S' dicseért reménségre

Szerzik költséges áron.

De ha fog h' bázni,

Akkor fogsz te fázni

Lepled rugja ágyadon.

205.

Csalárd a' kedveség.

Hivságos a' szépség,

Noha tűnik szemedben:

Urát felő Afzony,

Minta' drága bá sony

Marad dicsiretiben:

De a' gonosz Afzszony,

Mint

Mint az hetes vászon

Szapollást vár mindenben.

206.

Örökség, s' májorság

Hát, minden gazdagság

Maradnak az Attyoktul.

Az okos feleség.

Es jambor segítség

Adatik csak az úrrúl.

Es ha olyra találz,

Sok napokat számlálz,

Ment vagy világy búttul.

207.

Jaj annak az háznak

Hól tehén bikának

Jármot vether nyakában,

Csak példa a' bika,

Afzszonyokban ritka

Mely nem szőne bordában,

Hogy nyergellye Urát,

S' félre tegye kontyát

S' járja tánczát szomszédban.

K

208.

208.

Egy nyakon ütésbül,
 Vagy arczúl verésbül
 Történik üfők vonás;
 Olykor csak egy tánczbül,
 S' trefálódó szózbül
 Léfszen házaság rontás,
 Hanem zárjad addig,
 Istállodot meddig
 Nem esik a' ló lopás.

209.

El rejtett jót, kincset,
 S' gonosz feleséget
 Elmedbül ki nem vethetsz,
 Mert mind kettő oly gond,
 Kita' nyelv ki nem mond
 Mindeniktől epedhetsz;
 Hanem ha rosszsz hidon
 Léfszsz, vagy nyúlászaton.
 Akkor ha mit felejtethsz.

210.

Gonosz hír szárnyon jár,
 Lós, fút, senkis nem vár,

Előzi

Előzi az méntséget,
 Jó hír későn terül
 Gyakran süllyed, s' merül,
 Vélle hordoz kétséget:
 Bár volna igaz-is,
 Rostáltatik úgy-is
 Szerezzen írigy éget.

211.

Vén Ember elméje,
 S' az ifjú ereje
 Vetik meg az hadakot,
 Gyakran a' noksággal,
 E nem erőszakkal
 Rontnak erős vár kot,
 Mert az ez gyakrabban,
 Mint kéz vadászban,
 Kötöz Orofzlyányokat.

212.

Erős az i. alság,
 Es a' szép aszfonyság
 S' magát itató jó bor,
 Ezek, kik meg birták,
 Es földre tapodták

K 2

Fc-

Fejedelmeket sokszor.

Gazdagság, s' bölcsesség,
Erő, és Vitézség
Nem bir ezekkel olykor.

213.

Kár vitéz férfinak,
S' Kegyes jó aszszonnak
Meg vénhedni üdórúl;
Kár a' serény lónak,
Mint sebes folyomnak
Bénnülni törődéstül.

De így jár e' világ,
Melly csak tündér hívság:
S' Változó mindenestül.

214.

Kelletlen ott a' kincs,
Hol jó egészség nincs
Jaj fáj, csak azt dudollya
Mert gyöngy, gyemánt, s' ru-
Nem ád kedvet máskint, (bint
Csak szemedet: hizlallya;
De a' jó egészség
Epkez, láb; s' bekecség

Bús

Bús lelket-is tálpállya.

215.

Számkivetést tűrni,
S' gonosz hirben élni
Készevesseb halálnal.

A' mórdáló szűkség.
Kit szenved a' vénség
Mind tulajosabb azoknál,
Mert ez három dolog
Már szokásból forog
Az emberek házána.

216.

Kövön kigyó nyoma,
S' repöllő fas uttya
El rejtetett látásban;
De az Iffiu uttya,
S' el tőkelt szándékja
Titkosb ősvény magában;
Mert titkát ki tudgya,
S' rejtékét ki láttya
S' kit fogad tanácsában?

217.

A' fűst tetezin színnel

K 3

Ek es

Ekes rosa reggel,
Mindent indit örömré;
Köszorúban ékes,
S' ajándékban kedves,
Mélto a' dicsőretre;
De múló szépsége,
S' hervadó épsége
Bút hoz ottan szivedre.

218.

Az csengő méhecske,
S' gyapjatlan nyűvecske
Ma jut is kemény télre,
Nóha nem színt, el él,
A' szükségről nem fék,
Ki telet kikeletre.

Nem vagy hidd felejtve,
A' ki vagy teremtvé,
Csak ügyed bizd Istenre,

219.

Sokat fáradsz vadász,
S' ritkán szárad halász
Ugy keresi kenyerét,
Kapás nyes irtóvánt,

S' ma-

S' madarász lépet hánt
Ellelzhethesse éhségét,
Az arató eped,
Kaszás hévet szenved,
Tengethesse életét.

220.

A' gyomor éhsége,
Es kenyér széksége
Mindent el tud forgatni.
Okost, bolondságrá;
Jámbort-is lopásra
Gyakran szokott untatni:
Mert ott van az inség,
Hól süveget székség
Kezd szitával földözni.

221.

A' sok új találmány.
Ki tudná mennyi, s' hány?
Mellyet az elme kohol,
Torok melységéért
S' kenyér székségéért
Ember mindent ki gondol,
Mert heános érték

K 4

Nem

Nem lesz teli mérték,
Torok jó hirt meg mocskol.

222.

Esznek hogy éllyenek;
Elnék, hogy egyenek
Sokan emberek között,
Mert soknak Istene,
Hasban reménsége
Van dücsösége ebből,
Ha szomjú gégejét,
S' el száradott inyét
Olthattya borfos lévből.

223.

Etel, s' ital, álm,
Szükséges ez három
E' világi életre,
Mértékéve hasznos,
Szükség kívül káros,
Ejt a' szokot vesztélyre.
Hol jó mód tartatik,
Ott sok jó adatik,
Hoz kívánt egészségre.

224.

224.

A' mértékletesség,
Mint jó levegű ég
Hoz kedvet, s' nyájasságot,
Mind Istent dicshatni,
S' egyéb dolgot tenni
Nem restel fáradságot,
Mert a' józan elme
Eletnek szerelme,
Indit vig múltságot.

225.

Részegség oly étek,
Kiből minden vétek
Terjed egész világon,
Jó vitézeknek árt,
Rátok hozbút és kírt,
Mint történt Nagy Sándoron.
Ha Bacchus pohárát,
Gyakran töltöd, s' borát
Gázolsz te-is ez uton.

226.

A' ki nyárba nem gyűt,
Télbe keveset fűt,

K f

Tíztes

Tűtza annak fazaka,

Ritkán öl ebédhez,

Semit nem tesz tűzhez,

Nem penyészül kalácsa ;

Henyélésen morog ;

Hogy a' haza borog

magára van panaszsa.

227.

Ektelen fősvénység,

S' rút telhettenség

Szörnyű tétek magában ;

Ki mint varas béka,

Noha földben lyuka,

Nem mer enni a' porban ;

Sobrák embernek-is,

Csak zab kenyere-is

mézes falat szájában.

228.

Jobb égy, száraz falat,

Bár ne egyél halat,

Csak lehets csendességben,

De a' teli pincze,

Rakot-ház, pint s' icze

A' hól

A hól van versengésben,

Nem élet, de halál,

Hól annyi bú talál

Oránként te lelkedben.

229.

Jól van annak dolga,

Régi buza doha

Kinek járja udvarát,

Tavalyi szalmája,

S' meg maradt szénája

Ikeszi pajtáját,

Van olynál bor ára,

Nem kell a' raskará,

Csúszathattya boeskorát.

230.

Jámbor ág ékeste

Szemérem tisztelit

Magad jó viseléssel ;

Ruha szem fény-vesztés,

Es külső tettetés

Patikai seftéssel,

Termézetén kívül,

Ki szépségnek örül

K 6

Jéle

Jele jár kettős szível.

231.

Sokan kapálással,
Vagy szép him varrással
Szoktanak vetekedni,
Da az igazsággal,
S' Istenes jósággal
Nem tudnak dicsekedni:
Azért nem mivedet,
De jó életedet
Fogják a' fontra vetni.

232.

A' mocskot mosással,
S' gyakor szapulással
Ruhából ki vészthetni.
Igy a' bünt írással,
S' igaz meg bánással
Tudható el őrleni,
Es bódogúl akkor,
Halálodhoz mikor
Leg közelyebb fogsz járni.

233.

Nappali rettegés,

S' éjjeli-

S' éjjeli.rémülés

A' rozsíz lelki ismélet.

Fél az alómtúl is

Retteg a' szeltúl-is,

Tudgya bűnnel fertezet.

Ha valami mozdúl,

Vére benne posdúl,

Mert vétke romlást szerzet.

234.

Mikor törvénytül vársz,
Akkor jó úton jársz,
Nincsen abban rövidség,
Perlekedő társnak,
S' fele-barátodnak
Ne légy azért ellenség,
Hanem csak causának,
Es exceptionak
Légyen abbúl gyűlölség,

235.

Az ökröt a' szarván,
Az harrát a' szaván
Gyakorta meg foghatod,
Embert szabad nyelvé,

R 7

Job.

Jobban mint lépésen
Beszédén nyomozhatod,
Elméje hól járjon,
Szíve mit kívánnyon
Könnyen meg rothallhatod.

236.

Parányi bimbóból,
S' kised virágjából
Nagy gyümölcs nevelkedik,
Alázatos szív is,
Miként borostyán-is
magassan emelkedik:
mert együgyű (szívben,
Nem kevés elmében
Az Isten gyönyörködik.

217.

Alázatos szível,
S' buzgó könyörgéssel
Meghatod az Egeket,
Az irgalomsággal,
Es az igazsággal
Meg váltod a' vétkeket.
De álmotúl felni

s' bűn.

S' bűntől nem rettegni,
Nem találod ezeket.

338.

Hadak megverését,
S' népek büntetését
Isten maga forgattya,
Az házasság szerzését,
S' két személy meg kötését
Csak egyedül mutattya.
Királyi Koronát,
S' ország birodalmát
Kezéből osztogattya.

239.

Uram gazdagságot
Ne adgy, oly jószágot
Hogy ellened dagadgyak,
Őriz szegénységtől
S' kóduló élettől,
Hogy másoktól ne lopják.
Hogy a' te nevedre,
Es üdvösségéme
Mamis hitet ne szórjak.

240.

240.

A' nyelv gonosz segyver,
Meg öl, s' búzben kever
Szabadgyában hól úszhat,
Ökör alatt borjút,
Holló félszen hattúr,
Ha nincsen-is, de mondhat;
Igy bősütlenedben,
S' érdemlett hiredben
Hamar földre tapodhat.

241.

A' meg holt emberről
Neszölly éktelenül,
Hanem jobbitsd életed,
Gondold utánna mégy,
Kölcsönt féld ne végy,
Mások nyelvét enyhítsed.
Ha vólt mi ráncorod
Ellenne s' haragod
Aztat immár felejtsed.

242.

Minden gyönyörűség,
Ny. valya, s' egészsé

AH

All ot érzékenségből.

Ember alkotása,
S' tagja formálása
Föld, viz, ég és a' tűzből,
Kikkel hogy ha jól élz,
Hozsizu üdöket érsz
Mert életed ezekből.

243.

Az ora folyton foly,
Meg nem eszi a' moly
Vallyon, ki határozza?
Kertben-is el szárad,
Szép rósa, s' el hervad,
Ki a' ki óltalmazza?
Igy ember el tűnik,
Elete el múlik.
S' teste földet halmozza.

244.

Az unalmas vénség
Izetlen nevetség
Mert ég kedve körmére.
Koczódás, s' irigység
Benne a' fősvénység;

Fél

Fel juthat zab kenyérre ;
Nincs ott vigasztalás ,
Csak az álom látás
Patkoltas mészse földre.

245.

A' kigyó meg ujúl,
Az hangya szárnyosúl,
Ha érkezik vénségre ;
Szarvas ifiúdik.
A' sas le vetkezik
Nagy hofszú esztendőkre.
Csak ember nyomorúlt,
Romlott , és meg szorúlt.
Kicsin , s' rövid üdökre.

246.

Üveg romló cserép
El tart , és léhét ép
Szás esztendő múlva is.
Az ember élete ,
E' Világon léte
Bizonytalan csak ma is.
Ha mára virradtál,
Mólnapra búcsúzzál ;

Mert

Mert indulhat sz tovább-is.

247.

Fő fájás szédeltés ,
Csömör , s' hideg letés
Püvekkel üztetik,
Az halál felelme
Szörnyű veszedelme
Meg nem előztethetik,
Virágos kertekből,
S' Grattás tó vizekből
Meg nem orvosoltatik.

248.

Nincsen semmi újság
Nanem minden óhság :
Mert vólt el múlt üdökben.
Vóltak , és elmúlták
Kikről sokat szóltak ,
S' vannak szó beszéd közben ;
Ekképen meg jöttek ,
S' meg is történhetnek ,
Es csak így mennek végben.

249.

Gyors nyelv-is meg némúl,
S' ha-

S' hamar elme rompúl
Vizsgálván az egeket ;

De én nem más okból
Csak üdő csalásból
Szerzettem e' Verseket.

Azért csak úgy fejtéd,
Mogy vizsgálva ne érted
Ez homályos igéket.

AZ

AZ ESZTENDŐ NEGY-RE ZINEK MIVOLTARUL.

1.

M Ost már minden ujúl,
Vigad, örül, s' vidúl,
Hogy tavaszi üdőt ér.

Elment az hó, dér, s' tér,
Zöld pást, verés kél
Vig minden halom, hegy, s' tés.
A' kert Virágokkal,
s' mező harmatokkal,
Minden bánatot el vér.

2.

Nyar párló üdőkkel,
s' csattogó esőkkel
Gyakran kedvet változtat;
Bolha, s' légy csipéssel,
Bunyog orr zengéssel

Nyn-

Nyugodalmat nem adhat,
Epefűt aratás,
Izzasz ó kaszálás
Csak árnyékot kívántat.

3.

Ősz szőlő gerezdel,
Szép sűrű gyepekkel
Az emberek vidámittya.
Kővér, vad, s' madárral,
Mert töltsz pincze borral
Lankadt erőt újjíttya:
Fáradtsága hasznát,
Mert veszi s' jutalmát
Midőn asztagit láttya.

4.

Tél embert szomorít,
Gyakran tűzhöz szorít,
Hogy melegítse testét.
Sűrűn nyomja ágyát,
S' hűvelyezi álmát
Hánnya, s' veti elméjét.

Ha mit gyűjtött-nyárba
Mert aprítottálba,
Hogy tengeresse életét.

5.

Négy fertály esztendő,
Jó, és gonosz üdö,
Műtattya volna képpén;
Miképpen kell élned.
Es mikor mit tenned
Elődben adgya szépen:
Kopasz borotválni,
S' haját el tarolni,
Allyon üstöképen.

A°

A' Külömböző Szín Festékeknek er- telme, és magyará- zattya.

Király szín méltóság,
Ezüst szín Uraság,
Piros jelent szerelmet:
Fejér szín szűzesség,
Pálit szín reménység,
Téft szín jelent gyötrelmet.
Tenger szín habozó,
Láng szín tétovázó,
A' zöld jelent kegyelmet.

2.

Galamb szín értelmet,
Rósa engedelmet,
Veres jelent haragot:
Eg szín józan elmét,

Megy

medgy szín szív félelmet;
Haj szín jelent haragot.
A' szürke gorombát,
Hammu szín ostobát,
Sárga jelent bolondot.

3.

Baraczk szín együgyűt,
Viola mord kedvűt
A' kék jelent kétséget:
A' gyász fekete szín
Eletünknek estin,
Halálra emlékeztet.
Szederjes siralom,
Szívbeli fájdalom;
Ad mindenik értelmet.

**VEGE A' MAGYAR
Sentenciáknak.**

L

Bc

*Be fejezése e' Ver-
seknek.*

V eget vetek immár csekély
rithmusimbam,
Noha az irigység tudom vést
szóban.
Ha ki nem ismered irjad mását
jobban,
Ne marczongd elmémet e' kicsiny
munkámban.
Harkály eledelért keres fában
férget,
Eszzébe sem veszi, vág mellyére
terhet,
Tudom verseimhez hogy elég szó
férhet,
Mert bika alá is a' nyelv borjút
tehet.
Méhecske-rósáru! széd jó édes
mézet.

A' pók

A' pók reá menvén szi azontúl
mérget,
Apelles képében Varga talált
vétket,
Mondván czipellűshez nem sza-
bott mértéket.
Roka maga fakrát szokta csak
dicfírni,
Tigris, s' Párducz bőrit csak sem-
minek vélni,
De Szócs meg esáválva kezdi azt
bőcsülni,
Erdeméhez képest az árrát-is
szabni
Leg könnyebb embernek má-
fokat itilni,
De a' maga vétkét nehéz meg
ismérni,
Könnyű más szemében kicsiny
szálkát látni,
De nehéz gerendát mágáéba
nézni.

L 2

Vélet-

Irtam, a' mit irtam ha tudod
ertení.

neMzetes BenlCkl pe-
ter szenteLt Vltéz
Versel Itten-Vége
zòDnek.

A' VILAG FIATÓL
intő vég bucsúzása
egy Nemes személy-
nek.

OH ki még élsz, s' tőrtől nem
félsz

Világ kényes magzattya,
Kinek villog, s' Egen ragyog
Nap, s' csillagok fáklyája,
Reám vigyaza, ne tétovázz
mert az Halál im lésben ál
Világ javain kapván,
Utónnad ólalkodván.

En

En is éltém, s' törben estem,
Végre, de voltam készen,
Ístent féltém a' mig éltém,
Fülem tartottam résen ;
Mint Liliom , kit tövis nyom
Környűl vett , óva jártam,
A' vég célra, , ór Halálra
Eb en vigyázni tudtam.
Fejérségem , s' ékekségem
M'ind addig meg tartottam,
Mig e' télre, s' halál dérre,
Pünkösöd haván jutottam,
Noha sok szél , s' csattagó tél
Tövisflek között mustrált,
Helyt tartottam , meg-állottam,
Semmi veszélly nem talált,
Szép virágok, gyenge ágok
Mennyi szelvéfz közt nőtek!
Narcissusok , Hyacinthok
Mennyi haborut értek?
Nap nyilait, lang su árait,
Kik között alig áltok ;
Mord tél fagyát, ősz, nyár ragyát.

L 4

Kik

Kik miatt el-hervadtok.
 Ah mint tavasz, el hidd tavasz
 A' hízeltkedő világ!
 Südő széllel, zápor jéggel
 Ostromol: félyly oh virág!
 Ha most mint nyár, meleggel jár.
 Biztatván sok gyümölcselel,
 Félve vigyázz, mert zuzmaráz
 Csap rád nagy hideggel.
 Mány violák, s' ékes rosák
 Bimbojohba vesztenek;
 Kik magoknak, kik másoknak
 Vig tavaszt i értenek?
 Légy friss, légy ep, mint százszor
 szép,
 Légy élted virágjában,
 Légy bár Sámson, szép Absalon,
 Az halál rak halomban,
 Jai friss pávák kendős orozák
 Majon trátok a' sor!
 Gyenge Ifiak, Nemes fiak
 Testetek lehet ma por,
 Szép Udvarnok, lehet Sirtok,
 Ne.

Nevetek füstbe térhet.
 Ne jádzatok, vigyázzatok;
 Lelketek kinra mehet.
 Nincs maradás, álló szállás.
 E' földön jól tudgyátok:
 Nincsen olly vár, olly aczél zár,
 Mellyhen meg maradgyátok;
 Hazátokban; mennyországban
 Azért ohajtozzatok;
 Hol Istennel, s' a' Szentekkel
 Örökké vigadgyátok.

Selive gyoma
Eragg hosi lla
tal
Mind en jó kelo
val hogye
Sanna nap
El hosto kulap
val en hivan
hogye bold
E krendöket
Sok levanapokat
Tölsted; villata

